

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1938. November 13.
VII. évfolyam, 301. szám.

Vasárnap

Öfelsége II. Károly király diszkardot fogadott el a selimberki hadnagy- avatáson résztvett tisztektől

(BUCURESTI.) A Rador távirati iroda közlése szerint Öfelsége II. Károly király londoni látogatása után Párison keresztül Sigmaringenbe utazik és itt meglátogatja Hohenzollern Frigyes herceget.

Az udvari marsalli hivatal közli, hogy november 11-én Öfelsége a királyi palotában egy diszkardot vett át, amelyet a selimberki hadnagyavatás résztvevő tisztjei ajánlottak fel a számára. Öfelsége máskülönben szentesítette a Szent Szinódus határozatait.

Öfelsége eövébéként aláírta és kihirdette a tanárképző főiskolák felállítására vonatkozó rendeletet, amely iskolának irodalmi, természettudományi és közgazdasági főcsoportjai lesznek.

A KORMÁNY HIREIBŐL
A török államfő temetésén a román hivatalos küldöttség vesz részt, amelynek tagjai a királyi ház és a kormány

képviselésében Teodorescu légügyi és tengerészeti miniszter, Motas és Grigorescu tábornokok, valamint Telmeque ankarai román követ lesznek. Teodorescu minisztert távollétében Ciupercu tábornok nemzetvédelmi miniszter helyettesíti.

A munkaügyi minisztérium most állította össze azt a táblázatot, amelynek alapján az egyes foglalkozásokat csoportokba sorolják a céhek megállapítása szempontjából.

A MAGYAR ÜGYVÉDEK EMLEKIRATA

A készülő ügyvédtörvénnyel kapcsolatban a magyar ügyvédek emlékiratban foglalták össze kívánságukat és azt tegnap adták át dr. Perieteanunak, az Ügyvédi Kamarák Szövetsége elnökének. Az emlékirat szerint nincs indok a jelenlegi rendszer megváltoztatására, mert ez a tagok szerzett jogait csorbíthatná. Kifejti a továbbiakban az emlékirat, hogy a nyelvvizsgák szükségletének tekinthetők, mert a régi végzettségű ügyvédek már mind tudnak románul, az új nemzedékek pedig román egyetemeket végeztek, tehát nyilvánvalóan ismerniük kell az állam nyelvét. Állást foglal az emlékirat a kisebbségi ügyvédek nyelv nem tudása miatti kénysszernyugdíjazása az ügyvédi „zárt-szám” és az ugynevezett csoportos beosztások, egyszóval minden korlátozó jellegű intézkedés ellen.

Al. Bunescu mérnököt, a Monitorul Oficial igazgatóját a közlekedésügyi minisztériumba vezértitkárként delegálták, Nicolau mérnök helyébe, aki a legfelsőbb technikai tanács elnökségéhez került, míg Profiri mérnököt az utak vezérigazgatóságának élére állították.

nyesülnie kell.
(UNGVÁR.) A magyar csapatok bevonulásakor tartott vacsorán dr. Fencsik volt ruszin miniszter beszédet tartott, amelyben hangoztatta, hogy azok a kárpáti oroszok, akinek 95 százalékát képviseli, mert a ruszin népegység több részre van darabolva és így nem tud életképesen dolgozni.

(BUDAPEST.) Teleki magyar kultuszminiszter utasításokat adott ki, amelyek értelmében oktatásügyi tekintetben a visszacsatolt magyar területeken érvényben marad a tanterv. A szlovák és ruthén nyelveket továbbra is teljes mértékben tanítani fogják, a ruthén növendékek által látogatott iskolákban, míg a cseh állami iskolákat átveszik. A meg nem felelő könyveket a kormány Magyarországon készített tankönyvekkel cseréli ki.

(POZSONY.) A „Slovak”, a szlovák néppárt lapja tiltakozik az ellen, hogy Prága ismét fel akarja ujitani halogató politikáját.

KI LESZ AZ ÚJ ELNÖK

(PRÁGA.) (Rador.) A DNB jelentése szerint politikai körökben úgy tudják, hogy a kormány tagjai értekezletükön Chwalkovszky jelenlegi külügyminisztert jelölték a köztársasági elnökségre. A választás valószínűleg a jövő hét elején lesz. A miniszterelnökséget Cerny volt külügyminiszter venné át, míg a külügyminiszter a szlovák Krno lenne. Sirovy tábornokot, jelenlegi miniszterelnököt marsallá neveznék ki. A minisztertanács ezután elhatározta, az összes pártok feloszlását.

(PRÁGA.) (Rador.) Brabcik tábornoknak, a csehszlovák-lengyel határt megállapító bizottság elnökének kérésére a lengyel megszállás alatti zónából kitérő szénbányát hír szerint visszaadnak Csehszlovákiának.

(PRÁGA.) A csehszlovák távirati iroda a leghatározottabban megcáfolja azokat a híreket, hogy Ruszinszkóban zavargások lennének és összetűzések

zajlottak volna le a lakosság és a csendőrök között.

NUMERUS CLAUSUS

(POZSONY.) A pozsonyi állami gimnáziumokban bevezették a numerus clausust. A két felsőbb osztályban a zsidó tanulókat elkülönítették az árja tanulóktól. Az alsóbb osztályokban a zsidó tanulók létszámát hat százalékban állapították meg. A rendelkezést a legközelebbi napokban már életbe is léptetik.

(PRÁGA.) (Rador.) Kaspar biboros, csehszlovák hercegprímás Rómába utazott, ahol kihallgatáson jelenik meg a pápa előtt.

ZAVAR A VASUTI KÖZLEKEDÉSBEN

(BUCURESTI.) Az új csehszlovák-magyar határ megállapítása következtében a Halmi-tiszaborsai vasútvonal egyrésze a magyar állam területére került. A vasúti vezérigazgatóság úgy intézkedett, hogy további rendelkezésig a Halmin túl fekvő állomások ne adjanak ki jegyeket a Câmpulung-Tisza-bors között fekvő állomásokra és viszont ezek az állomások nem adhatnak ki jegyeket más állomások felé sem. A forgalom ezeken a vonalakon gépkocsival bonyolódik le.

HID A CSALLÓKÖZ ÉS GYŐR KÖZÖTT

(BUDAPEST.) Kundel magyar kereskedelmi miniszter előtt küldöttség jelent meg Budapesten és kérte a Csallóköz és Győr között Duna-híd létesítését. A miniszter kijelentette, hogy a híd létesítését ő is feltétlenül szükségesnek tartja.

A GYARMATOK ÜGYE

(BERLIN.) A Havas jelentése szerint a német külügyminisztériummal kapcsolatban álló körök élénken tárgyalják a volt német gyarmatok visszaadásának ügyét. Azt hangoztatják, hogy a visszaadásnak jogi alapon kell megtörténnie és Hitler-Chamberlain megbeszélésén ezt a kérdést is megvizsgálták. Pirow délafrikai hadügyminiszter londoni látogatását a gyarmati kérdés megvitatása előkészítésének tekintik. Valószínűnek tartják, hogy arról Chamberlain és Halifax párisi látogatásán is szó lesz.

Párisi hírek szerint Chamberlain párisi látogatása alkalmával azt fogja javasolni, hogy Franciaország a maga részéről Madagaszkár szigetét ajánlja fel Németországnak, mivel Togo és Kamerun átadását több oldalról élesen ellenzik.

Togoból táviratot küldtek Mandel gyarmatügyi miniszternek, amelyben hálájukat fejezik ki Franciaországnak Togo iránti gondoskodása iránt. A távirat biztosítja a kormányt a gyarmat lakosságának a francia birodalom iránti hűségéről.

(PÁRIS.) A Temps nagy cikket ír a fegyverszünet 20 éves évfordulója alkalmából, amelyben azt a feltűnést kelte megállapítást írja, hogy a Népszöveget 18 éves működése teljes sikertelenséggel végződött.

A FRANCIA HELYZET

Párisban egyébként változatlanul a sajtó érdeklődésének középpontjában áll az a tény, hogy Daladier pártja kilépett a néparcvonalból. Ennek a ténynek a további kihatásait egyelőre még csak sejtetni lehet, de bizonyos, hogy rövidesen nagy változásokat fog ered-

Horthy kormányzó kassai látogatásával befejeződött a visszacsatolt magyar területek átvétele

Chwalkowsky külügyminiszter lesz Csehszlovákia új köztársasági elnöke. Erősen előtérbe került az egykori német gyarmatok ügye. Ismét Inonit egyhangulag Kemal Atatürk utódául választották. Ellentámaszba mentek át a kínai csapatok. A nemzetközi sajtó véleménye a németországi zsidóellenes kilengésekről

A tegnapi nap jelentősebb eseményei ismét Inoninek török köztársasági elnökké választása és a magyar kormányzó kassai látogatása voltak, de kiemelkedő eseménynek számít a német gyarmatok visszaadásának mind jobban előtérbe kerülő ügye, valamint a németországi zsidóság elleni újabb korlátozások kérdése. Budapesti hírek szerint a magyar kormány állítólag a jövő héten lemondana és átszerveződne, hogy a megnagyobbodott országnak megfelelő keretek között szervezze át magát.

A jelentősebb világpolitika eseményeiről a következő részletes híradások számolnak be:

(BUDAPEST.) Horthy magyar kormányzó a csapatok élén péntek délután negyed tizenkettőkor vonult be lelkes ünneplések közepette a Magyarországnak visszatért Kassára. A kormányzót elsőnek Imrédy magyar miniszterelnök üdvözölte, tolmácsolva a tízmillió Magyarországi hódolatát és hangoztatva hogy most minden magyar között csak a megértésnek lehet helye. Utána Toszt János magyar polgármester, a kassai polgármester, katolikusok és többi felekezettek, a nők stb. képviselőinek üdvözlései következtek. Esztérházy János gróf, mint Kassa lemondott képviselője tartott üdvözlő beszé-

det, amelyekre a kormányzó röviden válaszolt. Hálával emlékezett meg a baráti nagyhatalmak támogatásáról és a lengyel nemzet szeretetéről a megnyilvánulásáról. Méltatta a nap jelentőségét és végül szlovákul üdvözölte a Magyarországhoz csatolt szlovákokat, biztosítva őket arról, hogy nyelvüket és kulturájukat továbbra is teljesen szabadon gyakorolhatják. Majd a kassai dómban Serédi hercegprímás háláadó istentiszteletet végzett, amelyen a kormányzó is megjelent az előkelőségek kíséretében. Ezt követőleg pedig megkoszorúzták Rákóczi sirját. Ezt követte a nagy, másfélórás katonai diszszemle és a csapatok elvonulása Horthy magyar kormányzó előtt, aki tegnap este már vissza is tért a magyar fővárosba, ahol megérkezésekor lelkesen ünnepelték.

(BUDAPEST.) A 8 Órai Ujság közlése szerint, híre jár, hogy a felvidéki magyarlakta területek visszacsatolására vonatkozó törvény megszervezése után az Imrédy-kormány lemond, hogy a kormány megfelelő átszervezése váljék lehetővé. Kormányalakításra újból Imrédy kapna megbízást, de ugyanakkor kifejezésre jutna az is, hogy Magyarország megnagyobbodásával a magyar közélet új korszaka kezdődik, amelynek belpolitikai vonatkozásban érvé-

ményezni a belpolitikai életben.

Ugyancsak Párisból jelentik, hogy a minisztertanács sorozatos megbeszéléseket folytatott, amelyen a vasárnap megjelent újabb felhatalmazási törvényrendelet ügyét vitatja meg.

AZ OLASZ KIRÁLY SZÜLETÉSNAPOJA

(RÓMA.) Victor Emanuel olasz király pénteken töltötte be hetvenedik életévét. Az uralkodó 38 éve királya Olaszországnak. Az egész olasz nép nagy szeretettel és mély tisztelettel ülte meg királya hetvenedik születésnapját. Az összes olasz városokat és községeket zászlódiszbe öltöztették. A lapok ünnepi számokban méltatják a király és császár érdemeit. A világsajtó ugyancsak nagy elismeréssel ír az évfordulóról.

LÁZADÁSOK SZOVJET-OROSZORSZÁGBAN

(PÁRIS.) A *Matin* szerint Kelet-Szibériában több helyen súlyos természetű lázadás tört ki. A lázadók leverésére repülőeszközöket küldöttek ki, de ezek is a lázadók pártjára állottak. További részletek még hiányoznak. Moszkvai közlés ugyanakkor azt jelenti, hogy Szibériában a Fekete-tengeri szovjet hajóhad számos hajóján ugyancsak lázadás robbant ki, mert a kiszolgált legénységet további két évi szolgálatra akarták kötelezni. A zendülők vezéreit agyonlőtték.

AZ ÚJ TÖRÖK ÁLLAMFŐ

(ISZTAMBUL.) Kemal Atatürk, az elhunyt török köztársasági elnök utódjaként a török nemzetgyűlés tegnap Ismet Inönü volt miniszterelnököt, az elhunyt elnök egyik legközelebbi munkatársát választotta meg. Ismet Inönü 1884. szeptember 25-én született Szmírnában, ahol atyja békebíró volt. Később a katonai előkészítő iskolában, majd a konstantinápolyi közgazdasági főiskolán tanult. Elvégezte a tüzérségi akadémiát és a vezérkari tiszti tanfolyamot. Mindig nagyszerű eredménnyel vizsgázott és már 22 éves korában vezérkari kapitány volt. Mint vezérkari tiszt 1908-ban részt vett Palesztina pacifikálásában és ott maradt a Balkán-háború kitöréséig. A háborúban részt vett, majd tagja lett a Bulgáriával békétárgyalásokat folytató bizottságnak. A világháború kitörésekor alezredes volt. 1915-ben visszatért Palesztinába és itt hadtestparancsnok lett. A fegyverszünet megkötésekor ő lett a hadügyminisztérium államtitkára, majd a békétárgyalásokat előkészítő bizottság elnöke. Azután Kemal példáját követve, belépett a függetlenségért küzdő hadseregbe és a nyugati harctéren harcoló erők főparancsnoka lett. Megállította a görög támadást és 1920. december 11-én ő mérte rájuk az első nagy vereséget. Majd 1921. március 31-én újból megverte a görögöket Inönünél. Ettől a községtől kapta nevét. Később miniszterelnök lett. Kemal vezetése alatt részt vett még az 1922. évi nagy török támadásban és az augusztus 31-iki győzelemben. Míg később a külügyminiszteri tisztségét vette át és mint a török bizottság vezetője szerepelt a lausannei értekezleten. Államfővé való megválasztása a nemzetgyűlésen egyhangúlag történt. A választó nemzetgyűlésen, amely valósággal történelmi jellegű volt, megjelent mind a 348 képviselő, a diplomáciai testület tagjai, az állami főméltóságok, a kül- és belföldi újságírók stb. A nemzetgyűlés elnöke ünnepélyesen, megrendült lélekkel jelentette be Kemal Atatürk halálát, majd javaslatára a nagy halott emlékére 5 perces szünetet tartottak. Ezután egyhangú választással Ismet Inönü a török köztársaság elnökének nyilvánították. Husz perccel a nemzetgyűlés összehívása után Inönü már kitörő ünneplés közepette, mint államfő lépett a nemzetgyűlési terembe, letette az esküt és nagyobb beszédet mondott a nap jelentőségéről.

KEMAL ATATÜRK TEMETÉSE

Kemal Atatürk temetése valószínűleg a jövő hét keddjén, vagy szerdáján lesz Ankarában. A temetésen a legtöbb külföldi állam, köztük Románia is, megfelelő módon képviselteti magát. A világsajtó köztük a török, francia, angol, német, magyar, román stb. egy-

aránt a legösszefőbb részvétellel emlékeznek meg Kemal Atatürk országteremtő munkájáról és csodálatos szervező erejéről, amellyel a haladó országot új életre keltette. Az ankarai egyetem hallgatói tegnapi gyűlésükön ünnepélyes esküt tettek, hogy minden erejükkel védelmezni fogják az elhunyt elnök által alapított köztársaságot és annak alkotmányát.

AZ ÚJ TÖRÖK KORMÁNY

(ISZTAMBUL.) Ismet Inönü, az új török államfő a lemondott Ghelal Bayart bizta meg az új kormány megalakításával. Az új kormány névsora azonos lesz az előzővel, azzal a kivétellel, hogy Rusdu Arras külügyminiszter helyébe Saragiuglo volt igazságügyminiszter került, míg a belügyminiszteri tisztséget Saydan vette át Sukri Kaya helyett. Az igazságügyi tárca vezetését Uran kapta meg.

A SPANYOL HELYZET

(BARCELONA.) A Havas jelentése szerint az Ebro szakaszon és a Segre-

Kinai ellentámadás

(CIUNG-KING.) A kínai haderők Délkinában nagy ellentámadásba kezdtek. Három kínai hadsereg állítólag feltartóztatta a Kanton felől tovább elnyomuló erőket. A kínai csapatok vezetői fogadkoznak, hogy Kanton városát felszabadítják. A japán hadigözcsők ugyanakkor Fucseu körül gyülekeznek és a japán szárazföldi, légi és vízi hadsereg ugyancsak nagy támadásra készül.

A NÉMET ZSIDÓK HELYZETE

(BERLIN.) Göbbels miniszter intézkedésére a németországi zsidóellenes tüntetések megszűntek és a városok visszanyerték nyugodt arcukat. A Havas jelentése szerint számos zsidó lemondott a kereskedelem folytatásáról. A zsidó üzletek nagyrésztben hirdetésmények jelentek meg, közölve, hogy az üzlet azonnal bérbeadó, vagy pedig, hogy árja származásúaknak eladták. A rombolások törmelékét eltakarították az utcákról és az összezuzott zsidó üzletek ablakait bedeszkázták. A Havas ügynökség jelenti, hogy az egész francia sajtó elítélőleg foglalkozik a németországi zsidóellenes intézkedésekkel. Az Oeuvre azt írja, hogy az angol alsóházban felemlítik a németországi zsidók helyzetét és kéri fogják Chamberlaint, hogy csak akkor kezdjen tárgyalásokat Hitler kancellárral, ha a megbeszélések magukba foglalják a németországi zsidók kéréseit. A Times megjegyzi, hogy a német hatóságok nem követtek el mindent, hogy a tüntetők rombolásait megakadályozzák. Hasonló szellemben ír a News Chronicle és a Daily News is. Elítélőleg írják a németországi eseményekről az amerikai lapok is s főképpen azt hangsúlyozzák, hogy a rombolásoknak szervezett jellegük volt. A New York Times ezt írja: A nyugati hatalmak hozzájárulásával a német kormány nemrégiben messze kitolta a birodalom hatá-

folyó balpartján újból heves harcok kezdődtek, de a nemzetiek támadásait a köztársaságiak a jelentés szerint visszaverték. Ugyancsak Barcelonából közlik, hogy 1938. augusztus 18. óta, amikor megalapították a nyílt városok bombázását felülvizsgáló bizottságot, a nemzeti repülők november elsejéig 64 támadást hajtottak végre, amelyeknek igen sok áldozatuk volt.

HUSZÉVES ÉVFORDULÓ

(PÁRIS.) A fegyverszünet huszéves évfordulója alkalmából csütörtöktől kezdődően háromnapos nagy ünnepségeket tartanak.

HALÁL HELYETT ÉLETFOGY-TIGLANI FEGYHÁZ

(JERUZSÁLEM.) A katonai hatóságok életfogytiglani büntetésre változtatták annak a hat arabnak halálos ítéletét, akiket egy Nablus melletti bombatámadásból kifolyólag halálra ítélték. Ugyanakkor elrendelték, hogy a két bombázott épületet földig rombolják le.

rait. Ez a békés növelem egy európai kiengesztelődés előjátéka lehetett volna. Ilven kiengesztelődés helyett olyan jelenetnek voltunk tanui, amelyek visszahatást keltenek. A New York Herald Tribune szerint senki sem várta volna, hogy egyetlen ember vétkes cselekedete ilyen megtorlást idézzon elő.

(BERLIN.) A németországi zsidók ellen hír szerint újabb törvényes intézkedéseket foganatosítanak. Azt a hírt azonban megcáfolják, hogy a külföldi zsidóknak 24 órán belül el kell hagyniuk Németország területét. Ilven rendelkezéseket csak egyes helyi hatóságok adtak ki önkényesen. A Havas jelentése szerint Berlinben és Hamburgban sokezer zsidót vettek őrizetbe.

MIT MOND GÖBBELS?

(BERLIN.) Göbbels propagandaügyi miniszter tegnap 150 külföldi újságíró fogadott, akik előtt tiltakozott az egyes külföldi lapokban megjelent németellenes hírek miatt és arra kérte az újságírókat, hogy tudósításaikban mindenben csak a való helyzetet írják meg. Kijelentette, hogy a zsidókérdést a legközelebbi napokban törvényes úton újból rendezik. Tagadta, hogy a kormánynak szándékában állana a zsidókérdésből nemzetközi kérdést csinálnia, de kijelentette a leghatározottabban, hogy ennek a kérdésnek további fejleményei könnyen nemzetközi feszültséget idézhetnek elő. Hangsúlyozta, hogy a politika nem avatkozott bele az utóbbi napok eseményeibe.

(BERLIN.) Az Angriff jelentése szerint a berlini zsidó kereskedelmi vállalatokat rövid időn belül árszállítani fogják. Ezideig mintegy 200 esetben történt meg ez, de még 14-15 ezer hasonló ügy kerül elintézésre.

AZ ANGOL-OLASZ EGYEZMÉNY

(LONDON.) Az angol-olasz egyez-

mény november 16-án lép életbe. Lord Perth, a római angol nagykövet ezen a napon mutatja be új megbízó levelét Olaszország királyának és Etiópia császárának.

TÜNTETÉS A ZÁGRÁBI EGYETEMEN

(ZÁGRÁB.) Tegnap mintegy 150 Frank-párti horvát fiatal ember a zágrábi egyetemen nagy tüntetést rendezett és csak a rendőrség közbelépésére hagyták el az épületet. Közülük 27-et a rendőrségre kísértek és megindították ellenük az eljárást.

CSEH KATONAI REPÜLŐ KÉNYSZERLESZÁLLÁSA OLASZORSZÁGBAN

(RÓMA.) Az olaszországi Udine közelében, a Bud hegyfolyó völgyében egy cseh katonai repülő kényszerleszállást végzett. A gép vezetője azt mondja, hogy a ködben eltévedt és így került olasz terület felé.

DIPLOMÁCIAI FESZÜLTSG HOLLANDIA ÉS MEXIKÓ KÖZÖTT

(PÁRIS.) A Figaro úgy értesül, hogy Hollandia és Mexikó között küszöbön áll a diplomáciai kapcsolatok megszakítása. Hollandia a napokban jegyzékben hívta fel Mexikót a petróleumterületek elkobzása által károsult holland alattvalók legsürgősebb kártalanítására, vagy a területek visszaadására. Minthogy a mexikói kormány a jegyzékre nem válaszolt, Hollandia valószínűleg visszarendeli mexikói követét.

KORMÁNYVÁLSÁG BULGÁRIÁBAN

(SZÓFIA.) A bolgár törvényhozás ülését felfüggesztették, mert a kormány kisebbségben került a kamarában. A helyzetet most behatóan megvizsgálják, de még nem tudják, milyen megoldást keresnek a kormányválságnál. Parlamenti körökben úgy tudják, hogy az uralkodó is megvizsgálja a helyzetet és szó van egy új parlamenti kormány létrehozásáról.

Nagyonfontos kérdés: két tárgyal a Balkán-antant

A Patria legújabb száma a Transcontinental Press Ügynökség jelentésére hivatkozva foglalkozik Pál jugoszláv régensherceg legutóbbi romániai látogatásával és megjegyzi, hogy ez az ut többek között összeköttetésben állt volna a Balkán-antant és Bulgária közötti megállapodásokkal, amelyek értelmében Jugoszlávia Bulgáriának Taligród és Baziligrád környékén bizonyos területkiigazítást adna 60 ezer lakossal. Jugoszláviában jelenleg közel 800 ezer bulgár él. Görögország részéről Bulgária az Égei-tengerhez a Deagacsi kikötőn át korridort kapna mintegy 150 ezer lakossal. Törökország pedig Bulgáriának egy 80 ezer bulgár lakosú területet engedné át. A Transcontinental Press szerint december 15-én a Balkán-szövetségi államok értekezletet tartanának, amelyen ez a kérdés megbeszélésre kerülne. Az egész ügy kapcsolatban állana azzal, hogy Bulgária belépne a Balkán-szövetségbe és ugyanakkor a bulgár külpolitikában is változások történének. A hír mindezenre még komoly megerősítést igényel.

— CSUPÁN A MOZDONYVEZETŐ SEBESÜLT MEG A BRASSÓ MELLETTI VASUTI SZERENCSETLEN SÉGNÉL. Bukarestből jelentik: A 201-es Arad felé tartó gyorsvonat a Brassó melletti Teia állomásonál történő kisiklásánál csak a mozdonyvezető sebesült meg súlyosan, de egyetlen utas sem. A mozdonyvezetőt a brassói kórházban ápolják. A vonatok a kisiklás miatt mind csak jelentős késéssel érkeztek meg rendelkezési helyükre.

LOTERIA DE STAT

15 November 1938

20 új milliomos

1 - Egy sorsjeggyel

WAGONS-LITS
COOK-tól

Piața Unirii 18. sz.
Csekkszám 24018.

Nagyfontosságú kérdéseket tárgyalta az egyetemi tanács Calinescu miniszter elnökletével

(BUCURESTI.) Az egyetemi tanács az összes rektorok és dékánok részvételével nagyfontosságú értekezletet tartott a napokban. Az értekezleten Calinescu miniszter igen érdekes és értékes beszédet tartott az egyetemi oktatási törvény gyakorlati alkalmazásával kapcsolatban. Hangoztatta, hogy kormányja főleg gyakorlati eredményekre kíván munkájában támaszkodni. Ezért a szakkérdéseknek szenteli közoktatásügyi vonatkozásban a figyelmet. Az elméleti problémák helyett tekintete inkább a gyakorlati kérdések, társadalmi szükségességek és ezek megfelelő megoldásai felé irányul. Céltudatosság jelenik meg ebben az irányzatban, amely orvosolni kívánja az egyéni és liberális, bölcsészeti és társadalmi elméletekből származó egyoldalúságot. A miniszter ezután ismertette a tüzszába vitt egyoldalú, elméleti kiképzésből származó hibákat, amelyek sok tekintetben a gyakorlati kiképzés kárára vannak. Ezért szükséges a tanítás olyan átszervezése, amely számol a valóság igényeivel, fokozza a szakiskolák számát, köztük az ipari, kereskedelmi, háztartási stb. iskolákat.

A jövő főiskolai oktatásnak a legszakszerűbb előzetes kiképzés elvén kell felépülniök és a nemzetnevelés területének irányító tényezőivé kell válniok. A főiskolai oktatás tekintetében a miniszter utalt arra, hogy az egyetemi tantestület számos kiválósága, köztük Jorga koronatanácsos, maga is szükségesnek látta, hogy az egyetemi tanítás és törvényalkotás rendszerét felülvizsgálat és átdolgozás alá vegyék, hogy az mindenben megfeleljen a szükségességek kívánalmának. Hangoztatta a miniszter, hogy a diákság kívánalmait is meg kell hallgatni. A romániai diáknak tulsok

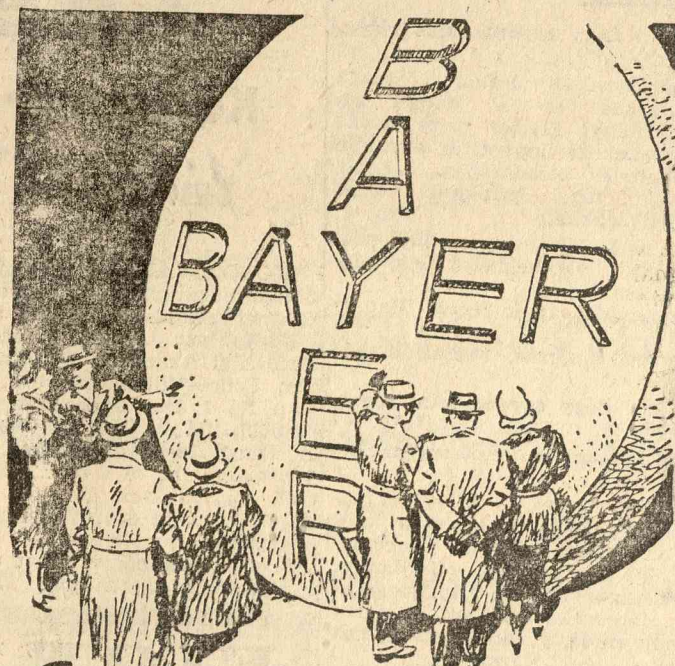
vizsgát kell tennie. Például a mezőgazdasági főiskoláknál Németországban 12, Dániában 18, Olaszországban 20, Romániában 40 vizsga kötelező. A tanácsok zsúfoltsága, a megüresülő tanszkek betöltése, a nélkülözhetetlen tanszkek megszüntetése, az előadói segéd személyzet ügye és sok más idevonatkozó nagyfontosságú kérdés is, alapos és szakszerű megvilágításra került a miniszter előadásában. Foglalkozott Calinescu miniszter az inkadrálás ügyével is, ahol az egyetemi tantestület sérelmeit kívánja orvosolni. Kitért a nagyjelentőségű beszámoló a különböző egyetemi vizsgák ügyére, hangsúlyozva, hogy legfőbb feladatának tartja az egyetem tekintélyének legteljesebb helyreállítását, amelynél természetesen számít a tantestület legteljesebb támogatására. Bizonyosra veszi, hogy azok a megbeszélések, amelyeket egész oktatás, de különösen a főiskolai oktatás tekintetében lefolytatnak, bizonyára sok tekintetben fogják az idevonatkozó kívánalmak teljesülését lehetővé tenni. A miniszter nagyhatású beszédét, amely a főiskolai oktatással összefüggésben álló, összes nagyfontosságú kérdésekre kiterjedt, a megjelentek rendkívül nagy tetszéssel fogadták. A miniszter tájékoztatója után Mironescu prodékán, C. Stoicescu, P. Bogdan, Ion Raducanu, Ion Nistor rektorok, P. Dragomirescu és dr. Tanasescu dékánok és mások tettek értékes javaslatokat. A megbeszéléseket később Mironescu prodékán elnökletével folytatták, amikor megállapították azokat az irányelveket, amelyeket az egyetemi tanárok inkadrálására nézve az egyes karok javasolni fognak. A legközelebbi megbeszélés november 17-én, csütörtökön délelőtt 10 órakor lesz, amikor újabb nagyérdeklőségű kérdések kerülnek megbeszélésre.

Hatvankilenc hónapi elzárásra ítélte a katonai törvényszék tiltott politikai propaganda miatt egy orvost és 16 szamosmegyei gazdát

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Ez év augusztus 29-én dr. Apostolescu Victor orvoslegionista gyűlésre hívta össze a szamosmegyei Osorheiu, Alparet és Pruni községekből 16 gazdát. A gyűlést az erdőben tartották meg, a csendőrség tudomást szerzett a dolgról és tiltott politikai propaganda, valamint engedély nélkül gyűlékezés miatt eljárást indított ellenük. Az ügyben tegnap tartott a katonai törvényszék tárgyalást, mely kihallgatások után Apostolescu Victor orvost, a gyűlés megszervezőjét két évi elzárásra és politikai jogainak négy évre való felfüggesztésére ítélte. Prundis Gheorghe Pustula községbeli gazdát 6 hónapi, Capraru Gavril, Osorheiu községbeli, Pop Ioachim Antes községbeli lakost tiltott gyűlékezésért 5 hónapi,

míg Pop Vasile, Florian Lazar, Ghirisan Ioan, Corolian Ioan, Cristea Gheorghe Osorheiu, Marian Ioan, Muresan Dumitru Pruni Saplacan Alexandru, Muresan Teodor, Bob Grigore, Pop Aurel, Pop Lazar és Triplea Ioan Pustula községbeli lakosokat dr. Moldovan Valer védőbeszéde után mindössze 3-3 hónapi elzárásra ítélte, szintén tiltott gyűlékezés miatt.

— Füzesséry Magda festőművész nő tanítványok előkészítését akadémiai módszer szerint vállalja. (Tájkép, portré, csendélet, virágcsendélet stb.) Jelenkezni lehet minden szerdán és pénteken egész nap. Cal. Regele Ferdinand 71. sz.

Egész tisztán láthatja minden Aspirin-tablettán a belevéselt Bayer-keresztet. Nem Aspirin az, amelyről ez a jel hiányzik.

ASPIRIN
VALÓDI CSAK A Bayer KERESZTTEL.

Rendőrbíróság felállítását kérték a háztulajdonosok a királyi helytartótól

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kolozsvári Háztulajdonos Szövetség legutóbbi választmányi ülésén dr. Stefanovici-Svensk akadémiai tanár, mint megírtuk, igen érdekes javaslatot vetett fel a város csendjének és köztisztaságának biztosítására. A választmány előtt nagy beszédben arra hívta fel a figyelmet, hogy a nyugati nagyvárosokban, közelről pedig már Bukarestben is, a rendőrbírói intézmény felállítás, nagyban hozzájárult a csend és a köztisztaság fokozottabb érvényesítésére. A rendőrbírói alkalmazkodik az élet gyors üteméhez. Gyors ítéleteivel elrettentő példát szolgáltat a csendre, valamint a köztisztasági szabályok megsértőivel szemben. A nyugati városokban a rendőr a helyszínen bírságolja meg azt a járókelőt, aki a csendet zavarja, vagy bepiszkítja a közutakat, vagy épületeket, avagy egyéb kisebb mértékű kihatást követ el a köz kárára. Ezt a rendszert akarja a professzor Kolozsváron is meghonosítani és éppen ezért arra kérte a választmányt, hogy tegye

magáévá a javaslatot és illetékes tőnyezőknél szorgalmazza a rendőrbírói intézmény felállítását.

Ebben a kérdésben a Háztulajdonos Szövetség küldöttsége nemrégiben előterjesztést tett dr. Bornemisa Sebastian polgármesternek is, aki örömmel fogadta ugyan a javaslatot, de közölte, hogy annak életbeléptetéséhez törvényes felhatalmazás szükséges. Ennek hiányában a rendőrbírói felállításáról nem lehet szó. A Háztulajdonos Szövetség ennek érdekében most Hanzu királyi helytartóhoz terjesztett hosszús emlékiratot, amelyben arra kérte a kormány kolozsvári képviselőjét, hogy járjon el kormányánál a vonatkozó törvényszakasz becikkelyezése érdekében.

Nincs kizárva, hogy a királyi helytartó közbenjárása eredményes lesz és rövidesen megkezdj működését Kolozsváron a rendőrbírói. Kérdés azonban, hogy a város eléggé fejlett ahhoz, hogy a rendőrbírói intézmény működése gyakorlati eredményeket mutasson fel?

Hathónapi elzárásra ítélte a katonai törvényszék két volt légionistát

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Tegnap tárgyalta a katonai törvényszék Foitos Alexandru kolozsvári magántisztviselő és Bota Ioan biharmegyei Chitiseni községbeli gazdalegény ügyét. Foitos ellen az volt a vád, hogy légionista propagandairatot találtak zsebében. A röpiratra vonatkozólag a vádlott a tárgyalás folyamán előadta, hogy azt az egyik külvárosi utcában találta. Tekintettel pedig arra, hogy a hivatalba ment, zsebébe gyűrte, azzal a szándékkal, hogy délelben beszolgáltatja a rendőrségnek. Szándékát azonban nem tudta megvalósítani: egy rendőrközeg már régebb óta figyelte igazolásra szolgáltatta fel és amikor átkutatta, megtalálta zsebében a röpiratot. A második vádlott Bota Ioan, halálos fenyegetés miatt került a katonai törvényszék elé. Kiderült, hogy a múlt hónapban azzal fenyegette meg falubelijét, Popa Marint, hogy ha „légionisták” uralomra kerülnek, akkor őt fel fogják akasztani. Meg is mutatta azt a fát, amelyre Popát minden valószí-

nőség szerint fel fogják huzni.

A törvényszék rövid tárgyalás után mindkét vádlottat 6-6 hónapi elzárásra ítélte.

— Van már róza tövis nélkül. New-yorkból jelentik: Grilló Miklós olasz származású millidalei (Conet City állam) kertésznek sikerült tövis nélküli rózsát tenyésztenie. A közmondás megcáfolását, hogy nincsen róza tövis nélkül, Grillónak félszázados szakadatlan munkával, tenyésztéssel és keresztezéssel sikerült megdöntenie. Az első teljesen tövistelen rózsátó hajtását az olasz kertész Hollandiából bevitt rendkívül erős rózsátóba oltotta az oltványt hat hétig költségén tartotta 80 fok Fahrenheit hőmérsékleten. A 60 centiméter magas „tövistelen rózsátó pompás vörösvörös rózsákat hajt.

Ujdonságot! ♦ Uj üzletben vásárolhat!

Setres és Sallák

CLUJ, PIATA UNIRII 21. SZ.
NŐI, FÉRFI KABÁT ÉS RUHA ÁRUHAZA.
HIHETETLEN OLCSÓ ÁRAK!

Színház

Szombat 9: Légy enyém, mint régen. (Ötödször.)

Vasárnap délelőtt 11 órakor: Piroška és a farkas és a három kis malac. (Hetényi Elemér nagy látványos, gyermek revüoperettje, a stúdió növendékeinek előadásában. Zene, ének, móka, tánc. Rendkívül olcsó matiné helyárrakkal.)

Vasárnap d. u. 3: Nincsenek véletlenek. (A nagysikerű vigjáték első olcsó helyáras előadása.)

d. u. 6: Légy enyém, mint régen. (Hatói ször.)

este 9: Légy enyém, mint régen. (Hetedszer.)

Hétfő fél 9: Légy enyém, mint régen. (Nyolcdaszor.)

Kedd fél 9: Légy enyém, mint régen. (Kilencedszor.)

Szerda 9: Fischer Anni, a világhírű magyar zongoraművész egyetlen hangversenye. (Műsor: Handel: Chaconne, Mozart: C-dúr szonáta, Beethoven: F-moll szonáta, op. 57. (Appassionata), Chopin: Barcarola, Cisz-moll Nocturno és C-moll etude, Mendelssohn: Rondo capriccioso, Liszt: Mazeppa.)

Csütörtök fél 9: Duo (Lambirthier ur) (Louis Verneuil sokszáz előadást megért legújabb, páratlanul izgalmas, világsiker aratott színműve. Szereplők: Fényes Alice, Nagy István. Premier bérlet 8. szám.)

Péntek fél 9: Duo (Lambirthier ur.) (Rendes bérlet 8. szám. Irodalmi bérlet 6. szám.)

Szombat délután 5: Kék róka. (Herczeg Ferenc nagysikerű vigjátékának első olcsó helyáras előadása.)

Mozi

CAPITOL MOZGÓ: Premier: Manezs — a cirkusz csillaga. Fősz.: Attila Hörbiger, Lucie Höflich és Albert Matersstock.

EDISON MOZGÓ: I. Rohadás a kaland után. Harry Piel nagyszerű filmje. II. Tarzan bosszuja. Hermann Brik-kei. III-IV. Híradó, Miklós Mausz. Jón: Sfinx — Tarantella — Frankenstein menyasszonya.

MUNKÁS MOZGÓ: I. Az orgonavirágzás. Az évad legnagyobb sikert elért operett filmklage, fősz.: Jeanette Mac Donald és Nelson Eddy. II. Híradó. III. Színes audioscop. IV. Silly Simphonie. V. Miki Maus. Minden jegyhez a pénztárnál 2 lej ellenében az Audioscop megtekintésére speciális szemüveg kapható.

ROYAL MOZGÓ: A 14-es futár. (Bécs—Petrograd). Kétfilm. Fősz.: Luise Rainer, William Powell. Előtte 2 híradó Metro és Fox. Számozott helyek. Telefon: 37-05. Előadások kezdete: 3.10, 5.10, 7.10 és 9.20.

SELECT MOZGÓ: Az alibi. Bünygyi dráma. Fősz. Erich v. Stroheim, Pouis Jouvett, Jany Holt és Albert Prejean. URANIA MOZGÓ: A patkány. Egy londoni apacs izgalmas élete. Fősz.: Anthon Walbrook és Ruth Chatterton (Érett ségi osztályfőnöknője.)

Február napolták el a Telefonsársasági betörés bűnperének tárgyalását

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A helyi törvényszék második tanácsa ma a Telefon társaságnál történt betörés ügyével foglalkozott. A múlt évben ugyanis ismeretlen tettesek behatoltak a Telefonsársaság anyagraktárába, ahonnan több, mint 50.000 lei értékű alkatrészeket loptak. A nyomozás során a rendőrség el is fogta a tetteseket Berki Dezső és Hegyesi Béla személyében, míg Lazaro vics András és Zágoni Mihály gazdaságért kerültek őrizetbe. A mai tárgyaláson dr. Saragea Zamfir, dr. Lazar Ioan és dr. Klein András védők a bizonyítás kiegészítését kérték arra nézve, hogy a vádlottaknál talált bűnjel nem mind lopásból származik. A törvényszék a kért bizonyítást el is rendelte és a tárgyalás folytatását 1939 február 24-ére napolta el.

— Bay Girolamo ismert vívónár megkezdte vívó és svéd torna-oktatását úgy gyermekek, mint felnőttek és hölgyek részére is. Órák: kedd csütörtök és szombati napokon délután fél 5 órától este 9 óráig. Külön gyermekcsoport. Str. Nic. Iorga 3

TESTEDZÉS

Kolozsvár vasárnapi labdarugó-sportja

Universitatea—Tricolor ligamérkőzés a nap főeseménye

(KOLOZSVÁR.) A kolozsvári labdarugóalkerület vezetősége vasárnap a következő futballműsort állította össze:

Nagypálya: d. e. fél 9 óra: Vizművek—Gazdasági Akadémia II. o. bajnoki, fél 11 óra: Echo—Villamosművek I. o. bajnoki, d. u. fél 1 óra: Universitatea—KMSC ifj. bajnoki, fél 3 óra: Universitatea—Tricolor (Nagybánya) ligabajnoki.

Kispálya: d. e. 8 óra: Villamosművek—CFR ifj. bajnoki, 10 óra: Echo—Napoca ifj. bajnoki, 12 óra: Victoria B—KMSC B barátságos.

A nap főeseménye tehát az Universitatea—Tricolor ligabajnoki mérkőzés lesz,

amely igen érdekes küzdelmet ígér. A nagybányai Tricolor igen jó együttes s az egyetemieknek teljes tudásuk latbavetésére van szükség, ha győzni akarnak. A két csapat a következő összeállításban játszik: Universitatea: Moldoveanu — Adoc, Jan covici — Putnic, David, Golub — Benkő, Paunescu, Dumitras, Taranu, Draga. Tricolor: Seps: (volt Universitatea) — Horneac, Pásztor — Mann, Tatár, Fehér — Pop B. (volt Victoria), Szerényi I., Décsy I., Décsy II., Gáspár. A mérkőzést dr. Pop Valer (Nagyvárad) vezeti.

FIGYELEM!

Ne legyen elkeseredve, hogy kevés pénze van, az árak beszélnek:

1 m. Teniszflanel — — Lei 23	1 m. Mosósövet — — Lei 39
1 m. Cérnabarchet — Lei 27	1 m. Zephir — — Lei 22
1 m. Divat chrep-flanel Lei 39	1 m. Fehérn. szin. batiszt L. 26
1 m. Selyembarchet — Lei 68	1 m. Sifonvász — — Lei 27

Nagy maradékvásár hallatlan olcsó árakban. Nagy választék cipőben, női és férfi cikkben.

„VICTORIA” • TEXTILÁRUHÁZ

Cluj—Kolozsvár, Regele Ferdinand No. 14. Udvartban. (Bán-ház.)

Bulgária rendezte a jövőévi Balkán-játékokat. Szófiából jelentik: A bolgár atlétikai szövetség hivatalosan közölte az érdeklő országok atlétikai szövetségeivel, hogy elvállalta a jövő évi Balkán-játékok megrendezését. A Balkán-játékokat Szófiában ősszel rendezik meg a bolgárok.

Dudge — profi. Newyorkból jelentik: Budge, a világ legjobb teniszjátékosa profiszerződést írt alá, amely 5 hónap alatt 50 mérkőzésre kötelezi Vinesszel. A világ bajnok szerepléséért összesen 75.000 dollárt (másfélmillió lejt) kap. Ezenkívül mérkőzése után 25 százalékos részesedést is élvez, ha az érdeklődés növekedik. Az amerikai menedzser a szerződés megkötésekor 25.000 dollár előleget adott a híres teniszezőnek.

Tilea Viorel dr., a román labdarugószövetség elnöke Londonba utazott, ahol előreláthatólag több napig fog tartózkodni.

Nyolcvankét egyesülettel gyarapodott a magyar labdarugás a Felvidék visszacsatolásával. Budapestről jelentik: A pozsonyi labdarugószövetség most küldötte meg a MLSz-nek a felvidéki egyesületekről szóló kimutatást. Kiderül ebből, hogy a magyar labdarugás a Felvidék visszacsatolásával 82 egyesülettel gyarapodott, amelynek soraiban számos elsővonalbeli játékos van. Boksay, a Slavia magyar kapusa, aki ungvári illetőségű, szintén magyar állampolgár lett. Szó van arról, hogy a híres kapuvédő a Ferencváros leszerződött csapatához.

Victoria-játékosok. A Victoria labdarugószakosztálya felhívja az alábbi játékosokat, hogy vasárnap délelőtt jelenjenek meg a sporttelepi öltözőben: Juhász, Noé, Benkő II., Cheletan, Bocur, Muresan, Chirila, Chendresan, Muntean I., Bokor, Felecan II., Coma, Hegedüs.

Nagy szerencsém volt tegnap.

Előléptettek ce ettől nem leszel gazdag.

● Az Állami Sorsjáték sorsjegyével, amelyet a HIVATALOS SORSJEGYÁRUDA ÉS A FALUSI POSTAHIVATALOK

elárúsító helyeinél vásárolsz, milliomos lehetsz.

A XVIII. sorsjáték I. osztályának huzása NOVEMBER 15.-én.

20 darab egy milliós nyeremény

COLECTURA OFICIALĂ

SI A OFICIILOR RURALE P.T.T.

HELYI CIM:

Colectura Oficială • Cluj, strada Regina Maria 46.

Még ebben az évben lejátsszák a román-csehszlovák labdarugómérkőzést. Bucures-tiből jelentik: Pelikan, a csehszlovák labdarugószövetség elnöke táviratott küldött a FRFA-hoz, amelyben közölte, hogy november 20-án kész megrendezni az október 28-áról elmaradt román-csehszlovák Benes Kupa-mérkőzést Prágában. A román labdarugószövetséget váratlanul érte a cseh ajánlat, mert nem számított arra, hogy a politikai feszültség miatt elmaradt mérkőzés ebben az évben megtartható lesz. Minthogy a kérdéses időpontig még csak egy hét választ el, a román szövetség a mérkőzés lejátsszására kijelölt időpontot nem fogadhatta el. Válaszában közölte a csehekkel, hogy december 4-ére tudná előkészíteni csapatát a prágai mérkőzésre.

Sársaság

() A skót egyház Str. Regalá 21. tart vasárnap, október 13-án délelőtt 11 óra 15 perckor angol nyelvű istentiszteletet. Rev. Th. J. Coulter.

() Katolikus Főiskolások. Vasárnap, november 13-án délelőtt 10 órakor lesz a katolikus főiskolások közös Veni Sancte-je a központi egyetem mellett levő piarista templomban. A szentmisén a Báthory-Apor szeminárium ujonnan szervezett vegyeskara énekel.

() Vasas teaestély. A kolozsvári vasmunkások folyó hó 13-án, vasárnap este fél 9 órakor teaestélyt rendeznek a saját otthonuk disztermében. Elsőrangú zene. A rendezőség kellemes meglepetésben részesíti vendégeit.

() Teaestély. A ruházati, textil és bőripari munkások szakszervezete november 13-án, vasárnap este 6 órai kezdettel teaestélyt rendez a Miron Costin 7. sz. alatti otthonában.

Rádió

NOVEMBER 13. vasárnap

Bucuresti: 8.30: Ritmikus torna, háztartási és orvosi előadás, reggeli hangverseny, rádióhíradó, hanglemezek, hírek. 9.55: Istentisztelet és prédikáció. 12.15: Déli hangverseny közvetítése és hírek. 13.15: Hírek. 13.25: Déli zene. 14.10: Hírek. 15.10: Vidám műsor. 18.17: Zenekar. 19. Időszéri anyag. 19.15: Táncczene. 20.15: Hanglemezek. 22.10: Ének. 23: Sporthírek. 23.15: Hangverseny.

Budapest I.: 9.30: Hírek. 10: Unit. istentisztelet. 11: Egyházi zene. 12.15: Ev. istentisztelet. 13.30: Zenekar. 15: Hanglemezek. 18: Előadás. 18.45: Dalegyet. 19: Cigányzene. 20: Hírek, szalonzene. 21.10: Sporteredmények. 21.20: Hangjáték. 22.35: Hírek. 23: Zenekar. 24.10: Cigányzene. 1.05: Hírek.

A betegségyógyzó palotával szembeni dohánytőzsdében

a rendőrség épülete mögötti betegségyógyzó-, utlevélhez szükséges bélyeg, valamint mindenféle bélyeg minden mennyiségben kapható.

Dr. Bornemisa polgármester újabb intézkedései

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Tegnap szá munkban röviden jeleztük hogy a Regina Maria utcában volt zöldségpiacot visszahelyezik. Bornemisa polgármester ma kijelentette munkatársunknak, hogy a zöldségpiac visszahelyezését e hó 16-ára tervezi. Körülbelül egy heti időre van ugyanis szükség, hogy a visszaállítás körüli szükséges szabályzatot elkészíthessék. Arról van szó, hogy bár az élelmiszerek és zöldségek árusítását nem kívánják korlátozni, például a kolbász és pecsenyesütést, amely átható szagot terjesztett, a jövőben nem fogják engedélyezni. A nyers disznóáztalok és husok árusítása azonban továbbra is megmarad.

Itt írjuk meg, hogy a polgármesteri hivatalban tegnap az Autóbusz Szindikátus vezetői értekezletet tartottak, amelyen megállapodtak abban, hogy az Irisz-telepi autóbusz a gyáron túl egész a vámgig közlekedni. A Cosmuta-szanatórium felé járó autóbuszok pedig függetlenül attól hogy van-e utas, vagy nincs, 3 percnként fognak a végállomástól, a Cosmuta-szanatóriumtól indulni. (p.)

A tavalyi Hungária-Victoria labdarúgó-mérkőzés utazási fináléja a törvénszék előtt

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) A múlt évben Budapesten tartott Hungária-Victoria mérkőzésre való társasutazás fináléja játszódott le most a helyi törvénszék második Barbateiu-Gradea tanácsa előtt. Soltész cukrász, Rosenfeld Áron és Tóth Zsigmond ugyanis három autóbusszt akartak elindítani a mérkőzésre, a több, mint 60 jelentkezőtől fejenként 1200 lej utiköltséget fel is vették. Az illetékes hatóságok azonban az utasszállításhoz nem adták meg az engedélyt és így ők az utolsó napon kénytelenek voltak lemondani a vállalkozásról. A jelentkezők által fizetett utiköltséget természetesen maradéktalanul visszafizették. A 60 „sportember”

azonban azzal az idokolással, hogy budapesti utjukat üzleti tervekkel kötötték össze és az elmaradt utazást és annak elmaradásával okozott károsodást bünygyi utra terelték és fejenként több ezer lejes kártérítési követeléssel léptek fel a három vállalkozóval szemben. A mai tárgyaláson azonban dr. Munteanu Ion ügyvéd bebizonyította, hogy Soltész cukrász és társai valóban megkérték az engedélyt és az utazás kizárólag amiatt maradt el, mert azt a hatóságok nem engedélyezték. A törvénszék így mindhármukat felmentette a vád, valamint a kártérítési kötelezettség alól.

Csempészbandát vezetett titokban Newyork egyik legfőbb bírója

(NEWYORK.) A város egyik legmagasabb rangú bíráját, Lauer, bosszúból feljelentette a saját szobalánya. A feljelentés alapján rendőrök és pénzügyőrök jelentek meg a bíró lakásán és meglepetésszerűen házkutatást tartottak. A házkutatásnak valóban meglepő eredménye lett: Lauer bíró lakásán a csempészett holmik valóságos raktárát fedezték fel. Kiderült, hogy Lauer bíró már hosszú idő óta állandóan visszaél magas rangjával és Franciaországból selymeket, ékszereket, régiségeket, parfümöt, borokat és pezsgőket csempészett Amerikába. A kikötői vámhatósá-

gok a magasrangú bírótól tiszteletteljesen csak annyit kértek, hogy van-e elvámolnivalója, és amikor a bíró tagadón válaszolt, nem vizsgálták meg a podgyászát, mert fel sem tételezték volna, hogy Newyork egyik legmagasabb bírója csempészni akarjon. A rendőrség tovább folytatja a nyomozást, mert minden jel arra mutat, hogy Lauer bíró hatalmas csempészszervezet élén állt és valószínűnek látszik, hogy ez a bünszervezet már évek óta folytat tevékenységét.

Kneipp és Franck
Lejéskálé
 mindenkinek és mindennap!

Légy enyém, mint régen

Erdélyi Mihály operett-ujdonsága egyelőre kedd estig bezárólag szerepel minden este és vasárnap délután hat órákor is a színház műsorán. Ekkor bombasikerű Légy enyém, mint régen előadásait hat napra meg kell szakítani.

hogy az operett-együttes eleget tehesen váradi kötelezettségének. Egyébként az Erdélyi-ujdonság esté-ről-estére évek óta nem látott, kitörő siker mellett folytatja diadalutját.

Fischer Anni szerdai hangversenye

Most már egészen biztos, hogy Fischer Anni szerdai hangversenye teljesen zsufolt ház fogja ünnepelni a nagy magyar zongoraművésznőt. Fischer Anni már megérkezett az országba, megkezdte hangversenykörútját Nagyvárád, így hát nincs ok attól tartani, hogy kolozsvári hangversenyének útjába akadály gördüljön. A színház heti műsorában olvasható a szerda esti hangverseny teljes gazdag programja. Látnivaló, hogy a zseniális, elragadó fiataiságu világhírű művésznő méltó műsort állított össze, amely tökéletes művészetét minden oldalról reprezentálja.

Holnap: Nincsenek véletlenek, olcsó helyárrakkal

Vasárnap háromkor először kerül színre olcsó helyárrakkal Solt Endre brilláns vigjáték-ujdonsága amely a múlt évad végén hatalmas sikert hozott. Az ujdonságban ugyszólván az egész együttes fellép.

SELECT MOZGÓ

A francia filmek gyöngye:

AZ ALIBI

Főszerepekben: Albert Prejean, Louis Jouvet, Jany Holt és Erich v. Stroheim. Minden jelenetében izgalmas bűnügyi dráma.

URANIA MOZGÓ

A PATKÁNY (AZ APACS)

Szenzációs kalandorfilm, fős.: Anton Walbrook, Ruth Chatterton.

Sikerült meggyújtania a levegőt a híres francia vegyésznek

(PÁRIS.) Moissan, a híres francia vegyész, akinek villamos kályhájával először sikerült 3000 fok körüli hőséget előállítani, aki megolvasztotta a szén és parányi gyémánttá kristályosította, nemrég elhatározta, hogy meggyújtja a levegőt. Azt tudta, hogy a sok oxigénből és kevés nitrogénből összeállított gáz csak nagy hőfoknál meggyújtható anyag. A kérdés az volt, mekkora ez a hőfok és mi keletkezik az elégésekor. Moissan két szénelektrod között, nagyfeszültségű villamosárammal átütötte a levegőt, amely az elektronok között égett el felfogta az égési termékeket: salétromsavat, salétromos savat és az oxigén, meg nitrogén más összeköttetéseinek egész sorát. Ezután az íróasztalhoz ment, hogy tapasztalatait feljegyezze. Ebben a pillanatban — ő maga számolt így be élményeiről — reszketni kezdett a térde. Az asztalba kellett fogódznia, hogy az őt elfogó leírhatatlan rémület földre ne terítse. Mit tett?

Meggyújtotta a levegőt, anélkül, hogy egy pillanatra is gondolt volna arra, vajon a levegő elégési hőfoka nagyobb-e, mint a meggyulladás hőfoka? De mi történt volna, ha az elégési hőfok, mint csaknem minden más anyagnál nagyobb, mint a meggyulladás? Az áram bekavicsolódásának villanásában a tűz az elektronok között ácsapott volna a szomszédos levegőrészekre, a laboratóriumon átrohanva, megolvastotta volna az ablaküveget azután feltar-

tóztathatatlanul és elolthatatlanul végig terjedt volna az egész földkerekségen, elpusztított volna minden emberi állati és növényi életet és a kihalt földön salétromos gőzöket hagyott volna hátra, amelyekben az életcsirája soha többé ki nem kelt volna. Világkatasztrófát hátrított el tehát, az a szerencsés véletlen, hogy a levegő ama kevés anyagok közé tartozik, amelyeknek égési hőfoka, a meggyulladás hőfokok alatt van. Amikor Moissan kikapcsolta az áramot, a levegő égése megszűnt.

A tengerből mélyen találták meg az egykori szultán háremhölgyeinek zsákbarroított csontvázát

(ISTAMBUL.) Az Aranyszarv öbölben kotró munkálatoknak a során megtalálták a tenger fenekén 17 bűrszákot, amelyeket vasgolyók és szikladarabok tartottak lent a mélységben.

A zsákakat felbontották. Minden zsákban egy-egy fiatal nő csontvázát találták, lábuk és csuklójuk láncsal volt megkötözve.

Megállapították, hogy mnidnyájan Abdul Hamidnak, a kegyetlenségéről híres „vörös szultán” a háremhölgyei voltak. A „vörös szultán” régi török szokás szerint zsákbararatta és a tengerbe dobatta megunt vagy hűtlen háremhölgyeit. A szép fiatal nőket élve varrták be a zsákba s dobták a Bosporusba.

3 NAP MULVA

lesz az
ÁLLAMI SORSJÁTEK
 I. OSZTÁLYÁNAK A
HUZÁSA
 A. 18. IK SORSJÁTEK
 NAGY ATTRAKCIÓJA AZ
ÚJ TERV

MÁR AZ I. OSZTÁLYBAN
 36.108 NYEREMÉNY
 51.880.000 LEI

értékben lesz
 kisorsolva

Apróhirdetések

LEVELEZÉS

HÁZASSÁG céljából megértő 30-35 éves nő ismeretséget keresem, kinek boldog otthona biztosított. Állásom van, ha vi 5000 lej jövedelem. Leveleket kérem „Finom lélek után vágyom” jellegre a Nő vába leadni. (3054)

URAK figyelmébe. Tisztelettel értesitem, hogy M. Foch 4. jobbra I. ajtó uridivatsza bőségét nyitottunk, hol jutányos árak mellett vállalkunk férfiruhákat, miért is gyapju szöveteket 3 méteres darabokban gyári áron szereztünk be. Fazonkészítéseket és fordításokat szakszertűen és jutányosan készítettünk. Bizonyos feltételek mellett hitelet nyújtunk. A ruhák kifogástalan szabásáért és munkájáért teljes garanciát vállalunk. Katona János, volt ipariskolai szabás-tanár és Enyedi Andor szabómeister. (3040)

ADÁS-VÉTEL

FORGALMAS élelmiszerüzlet elutazás miatt átadó. Cal. Motilor 101. (T1538)

HÁROM jó állapotban levő férfiöltöny olcsón elad. Hotel Victoria. (T1591)

ELADÓ szőnyegszővőszék, gombolyító függönyrudak, virágállvány, rakott főzőke mence, zománcozott zsíros bődönök, utazó ládák. I. Maniu 41. em. (3003)

ELADÓ férfikabátok és ruhák Cim a kiadóban. (3004)

ELADÓ nagyjratu vizimalom, gyapju-ványoló és olajsajtólóval felszerelve, szoba, konyha lakás, gazdasági épületekkel és hét hold földdel. Ára: 240 ezer. Erd.: Kiss A. Cluj, Reg. Ferdinand 101. hétköznapi napokon d. u. 4.30—5.45 óra között. (3005)

Halló! ♦ Figyelem!

Legbiztosabb tőkebefektetés. Egy év alatt százszázalékos értékmelkedés.

ELADÓ HÁZHELYEK

Vasuti állomástól 3 percre, a butorgyar és Schultz kertészet mellett keleti, déli és délnyugati fekvésű, por, füst és zaj mentes házhelek.

a strada Preotul Munteanu No. 11. alatt olcsón ELADÓK!

Víz, villany, makadám műutak, gránitkockás járdák.

EGY új sötétkék mély gyermekkosci és egy sportkosci eladó. Str. Cotita 9. (3003)

ELADÓ ruhaszekrény, vaságy sodronnyal, székek, szalagarnitúra, színházi látszó, biliárdgolyók. Str. Avram Iancu 24. vaskapu, szuterin. (3011)

ELADÓK holdas és nagyobb kertek és szántók és gazdasági épületek dr. Ciobanu Virgil birtokából, Kerek Domb fölött. Ért. Dr. Odestianu Alexandru ügyvédnél, Cluj, Str. Reg. Maria 48. (3016)

ELADÓ egy négykerekű asztaloszekér. Cal. Reg. Ferdinand 89. asztalosnál. (3019)

EGY kisebb családi házat keresek megvételre. 65.000 lej azonnal fizetek, adósságot átveszem. Cal. Reg. Ferdinand 89. ajtó 13. (3013)

ELADÓ egy vasszürke új férfi télikabát erősebb középtermetre. Str. Avram Iancu 22. (3020)

EGY jókarban levő nagy Singer varrógép eladó. Str. Livezi 49. (3027)

BAKELITH prést, használtat keres megvételre „Wipla” laboratórium, Str. Reg. Maria 27. (3031)

ELADÓ 1 drb. 10—14 éves leánykának való bunda, 1 drb. fekete férfi télikabát és 1 hosszú férfi bőrkabát. Str. Oăsanu 25. (3030)

ÓCSKA oszlopkályha eladó. Str. Take Ionescu 65. (3029)

ELADÓ 3 szobás telek 45 ezer lejért. Havi jövedelem 1000 lej. Str. Stămbă 13. Kétvízközt. (3032)

NAGY ládák olcsón eladók. Saguna 7. ajtó 2. jobbra. (N738)

ELADÓ egy majdnem új női nutria bar na bunda. Megtekinthető d. e. 10-től 2-ig Nagynál, Reg. Carol II. 73. (N739)

ASZTALI quartzlámpákat bérbe keresek Ajánlatokat Str. Samuil Micu 6. (N740)

800 négyzetméteres parcella eladó Str. Fântânele 140 ezer lejért. Lehet részletfizetésre is. Cim a Novában, Str. Memorandului 16. (N741)

VADONATUJ tele és keményfaháló eladó. Str. Petru Rares 10. (N746)

BARNA csikóbunda (használt) kisebb alakra eladó. Str. Călugărețelor 6-c. Pap. (T1590)

HASZNÁLT hordó kapható. P. M. Vitea 15. (3033)

ELADÓ asztali főzőkemence. Str. Cicio Pop 158. (3034)

EGY mély gyermekkosci, jókarban eladó. Str. Horea 59-a. (3037)

RÖKAMIER és egyéb butorok eladók Str. Cipariu 26. (3041)

ELADÓ a legforgalmasabb helyen 10 ezer lejért egy kis üzlet engedéllyel, áruval, berendezéssel, havonta 4—5 ezer tiszta jövedelem. Cim a kiadóban. (3046)

ELADÓ pléhvel fedett pult. C. Reg. Ferdinand 72. (3047)

ELADÓ több lakrészből álló családi ház. Értekezni: Cal. Marechal Foch 30. (3000)

ELADÓ üvegfal. Megtekinthető Strada Andrei Muresan 10. szám alatt. Telefon: 21-58. (2975)

EGY jó állapotban levő bunda eladó. Str. Donat 12. emelet. (T 1587)

MENYASSZONYI és névnapi ajándékokat legolcsóbban mégis csak Kerekes porcelláncsarnokában vásárolhat. (T 1582)

EGERESZŐ kutyát veszek. Cal. Regele Ferdinand 96. (2977)

SZIVATTYUKUTAK. (beverőkutak) üzembehelyezve, gyári áron részletfizetésre is Cluj, Str. Negru Voda 1. (T1579)

JÓKARBAN levő autókóberes gyermekkosci eladó. Cal. Decebal 76. (2979)

ELADÓ szoba, konyhából álló tégla ház nagy kerttel 140.000 lejért. Str. Oltului ele. (Colonia Simes). Kelemen. (2982)

ELADÓ egy kétszemélyes sezlon és egy kisebb íróasztal. Megtekinthető Str. Cărnăuți 13. Slovits fűszerüzlet. (2984)

VASESZTERGA, kombinált fejpád, duplaórás, gépmunkára üzemképes állapotban eladó. Str. Paris 25. (2985)

FIGYELEM! Ingatlanforgalmi és lakás közvetítő irodámat áthelyeztem. Str. Brătianu 33. szám alá. Kamilli ügynőksége. (2988)

ALKALMI VÉTELEK! Emeletes bérház a központban 11 százalékos jövedelemmel, ára 880 ezer lej, belvárosban 2 szoba, konyha, 3x1 szoba, konyha, ára 560 ezer lej, 2 szoba, konyha, előszoba, üzlethelyiség, istálló 260 ezer lej, azután nagyon sok jövedelmező bérházakra, kertes családi házakra, villákra van megbízásom az eladásra. Kamilli ügynőksége. Str. Brătianu 33. szám. (2986)

MODERN diófa hálósobák, sezlonok és más mindenféle butorok nagy választékban olcsón eladók. Bizományt, beraktározást elfogadok. Használt butort veszek. Str. G. Poetas 15. (2990)

EGY nagy főzőkályha, egy nagy szőnyeg eladó. Str. Gen. Poetas 13. (2989)

ELEGÁNS új modern stúdió teljes szoba olcsón eladó. Str. Elisabeta 13., parter. (2991)

KÉT ágy és egy szekrény eladó. Str. Magazie 1. (2992)

KÖSER házikoszt a legjutányosabb árban kapható kihordásra, Str. Aron 43. 4. ajtó. (2993)

ELADÓ szállagfűrés, gyalugép, villany motorok 4.5—2.5 HP, faesztorgapadok, fűrészpóros kályha, asztalos szekér. Strada Petru Rares 45. (2995)

AJTÓT és ablakot veszek, bicikli eladó. Zeiler bádogos, szemben a teológiával. (2996)

ÜZLETHELYISÉG a Piața Mihai Viteazul legforgalmasabb helyén átadó berendezéssel. Ajánlatokat „50.000” jellegre a kiadóba kérek. (2999)

SINGER férfi szabógép eladó és egy Philips rádió 3 plusz 1 lámpás. Str. Cipariu 1. Pantofaria Olimpia. (2785)

ALLÁST KERES GYERMEK mellé ajánlkozok 18 éves leány, aki háziutendőkben is jártas. Cimeket „Szeretem a gyermekeket” jellegre a kiadóba. (2980)

FÉRFIRUHA, abrosz, harisznnya stoppolást állandóan vállalkok a központban. Str. Petru Maior 7. földszint. (3044)

VENDEGLŐI főzőnő állást keres. Str. Pata 17. (3053)

4—5 ezer lej garanciával kiszolgálónői állást keresek. Cim a kiadóhivatalban. (3007)

ROMÁN, német, magyar könyvelő és levelező, könyvelést és levelezést vállal. Szíves megkereséseket „Orakönyvelő” jellegre kiadóba. (N682)

ALLÁST KAPHAT

ÁPOLÁSBAN jártas munkabíró nőt keresek beteg öreg hölgy mellé egész napi hosszabb alkalmazásra. Jelent: hétköznapi délelőtt fél 11—fél 1-ig, d. u. fél 5—7-ig. Str. Neculcea 2. III. em. 6 ajtó. (3061)

KISZOLGÁLÓKISASSZONY felvétetik. Kalapszalón, P. Unirii 15. (3042)

PERZSASZÖVÉSHEZ bogozó és tanuló leányok felvétetnek. Str. Oituz 13. (3002)

MEGBIZHATÓ bejárónót keresek 2 szeme részére. Str. Baron Pop 13. I. 6. (3013)

TANULÓLEÁNYT fizetéssel keres Fortuna kalapszalón. Cal. Reg. Ferdinand 22. (3015)

BEJÁRÓNÓ felvétetik azonnalra. Str. Iorga 5. Cukrászda. (3017)

ÜGYES takarítónő felvétetik. Park-Hotel. (3021)

PERZSASZÖVŐNÖT állandó munkára keresünk. Str. Aventuriosă 40. (3052)

BEJÁRÓNÓT keresek naponta 11—3 óráig időre. Str. Fântânele 29. Nyilas. (N751)

FÉRFI szövőt, csakis gyakorlattal, keresek Cal. Mar. Foch 99. (2978)

EGY kifutófiu kerestetik. Goisz, Strada Romulus 66. (2998)

KÜLÖNFELEK

NE rontassa el ruháit rossz varrónővel. Szépen, olcsón, jól és pontosan készítek női ruhákat, hívásra házhoz megyek. Str. Demuseanu 27. Lőte Etel. (2784)

SZABÁSZATI kurzus kezdődik nov. 15-től Löwy szalonban. Str. Bob 13. (N683)

AUTÓBUSZON, vagy Piața Mihai Viteazul-on sátorban felejtettem barna papírbá pakkolva új perza muffot, megtekinthető jutalomban részesül. Cim a kiadóban. (2997)

GYERMEK és nőidivatcikkek tömeges előállításához pénztársat keresek. Ajánlatokat „Munka” jellegre a kiadóba kérek. (3006)

HÖLGYEIM, értesíteni kívánom, hogy eredeti párisi modellrajzaim megérkeztek, szíveskedjenek megtekinteni. „Lya”-szalon, tulajdonos Bella Rosescu, Cal. Reg. Ferdinand 11. Gólya-palota. (3009)

HASZNÁLT rádióját olcsó pénzért alkattassa át. Leitner, rádiólaboratórium. Str. Baritiu 8. (Udvarban). (3014)

TALÁLTATOTT egy fekete alacsony, félhosszu szőrű kutya, mellén és első lábán fehér folt. Átvehető Str. Reg. Maria 49. I. em. (N735)

ROMÁN-német-magyar gyorsírást legjobban módszerrel jutányosan tanítok. Str. Saguna 7. ajtó 2. jobbra. (N736)

LEVELEZÉST, másolást román, német és magyar nyelven saját gépén vállal gyorsíró. Str. Saguna 7. ajtó 2. jobbra. (N737)

SZABÁSZAT tanítása Geltch Edit v. ipariskolai tanárnőnél, Str. Regalá 38. (N753)

ELVESZETT péntek este Str. Berthelot, Str. Elisabeta között kockás drap sálkendő. Mestralója illő jutalomba részesül Str. Elisabeta 34. Klein. (3038)

BELVÁROSBAN bevezetett 100 százalékos jövedelmező üzlethez 15—20 ezer lejjel pénztársat keresek. Cim a kiadóban. (3045)

HÖLGYEIM! Ha szép és jó ruhát akar, keressen fel a Cal. Regele Ferdinand 55. alatt, ahol női angol és francia ruhákat már 200 lejtől készítenek. Szíves pártfogásukat. Martinovits és Varga Erzsébet. (3051)

OLCSÓ utazás Bucurestibe. Oda-vissza 970 lej. Gyorsvonalat, fentartott helyek. Indulás minden hétfőn este. Információk, jegyek Mezei menettíróiroda. Primăria épületében. Telefon 29-77. (N755)

KIADÓ LAKÁS

EGY szoba, (parkettes) konyha, fürdőszoba stb. nov. 15-re olcsón kiadó. Pota Fărcas 12. Bővebbet Nagy borbélyüzlet M. Foch 1 sz. (N708)

EGY külön telek kiadó Szilágyi telepen. Ért.: Str. Cipariu 1. Pantofaria Olimpia. (2786)

BUTOROZOTT szoba német családnál kiadó. Str. Brăncoveanu 15. A. Muresan környékén. (2981)

TELJESEN különbejáratu butorozott szoba azonnalra kiadó. Ugyanott házikoszt kapható. Cal. Regele Ferdinand 12. Mártonnénál, földszint. (T 1588)

SZEP napos szoba előszobával csendes lakónak kiadó. Str. Episc. Ivan 8-a. (2983)

SZÁLLÁS kapható Piața Mihai Viteazul 23. szám szuterin. Morgenstein. (2994)

KÜLÖNBEJÁRATU, elegánsan butorozott szoba azonnal kiadó. Cal. Reg. Carol 152. (3035)

OLCSÓ kiadó mézarszék teljes berendezéssel és cipésműhely, lakással. Cal. M. Foch 118. (3055)

KIADÓ külön telken, Rovine 12. 1 szoba, konyha, speisz. Erd.: Str. Horea 27. (3036)

SZOBÁ, konyha, speisz azonnal kiadó. Str. Virgil Onutiu 5. Grigorescu környékén. (3039)

SZERÉNY nő szállást kaphat a központban. Str. Petru Maior 7. földszint. (3043)

KIADÓ elegánsan butorozott apartament egy-két uriember részére. Cal. Reg. Ferdinand 72. (3049)

FÉRFI szállást kaphat. Ajtót. Cal. Reg. Ferdinand 67. (3050)

KIADÓ 3 szoba, komforttal, teljesen új festve. N. Iorga 21. (T1589)

KIADÓ azonnalra szép butorozott szoba komoly urnak, vagy urhölgynek. P. Unirii 25. II. (N756)

KIADÓ fürdőszoba használattal uccai butorozott szoba két személynek. Strada Massaryk 7. (N752)

ÜZLETBE járó szolid nő teljes ellátást keres családnál, vagy magányos nőnél. Cimeket „1200” jellegre. (3001)

KÖZPONTBAN butorozott szobába lakótársnőt keres egy magányos urinő. Erd.: Iorga 6. Trafik. (N742)

SZEP kétszoba, konyha mellékhelyiségekkel kiadó Str. Casianu 93. (3010)

KIADÓ 2 szoba, konyha, éleliskamra napos uccai lakás. Str. Fericeiri 14. (3025)

NOVEMBER 15-re kiadó szép nagy szoba, konyha stb. Str. Regala 54. Értekezni Szabó Ferenc, Cal. Marechal Foch 7. (3026)

EGY szoba, konyha, egy külön szoba kiadó. Str. Take Ionescu 65. (3023)

KÜLÖNBEJÁRATU szépen butorozott szoba autóbúsmegálló mellett kiadó egy-két urinőnek, vagy házaspárnak. Str. Căp. Ignate 43-a. Megtekinthető 8—10 délelőtt. (N745)

BUTOROZOTT szoba házaspárnak kiadó. Cal. Motilor 23-a. (N747)

KIADÓ 5 szobás komfortos lakás központi fűtéssel. Str. Grigorescu 52. (N748)

ELEGÁNSAN butorozott különbejáratu szoba fürdőszobával kiadó. Str. Berde 2. II. em. 14. (N749)

URINŐ felvenne lakótársnőt, esetleg teljes ellátással. Str. Văii 2. (N750)

LAKÁST KERES

FIGYELEM! Ha lakásra szüksége van sürgősen keressen fel. Ha lakása kiadó, jeleltesse be irodámban, azonnal kiadom. Kamilli ügynőksége, Str. Brătianu 33. (2987)

— **Mumiavizsgálat** szérumreakcióval. A régész tudomány újabbán a legmodernebb eszközökkel dolgozik. Például annak eldöntésére, hogy egy mumiator-melék embertől, vagy valamilyen háziállattól származik-e, talán macskától vagy szarvasmarhától stb., az ugynevezett anafilaxiás reakciót alkalmazzák. Egy-egy nyulat beoltanak macska szarvasmarha stb., végül pedig emberi fehérjével és ezáltal érzékeny tesztik a fehérjefajták iránt. Ez az érzékenység a kísérleti nyulakban mintegy két hét alatt kifejlődik. Most a mumiator-melék kivonatát befecskendezik a kísérleti állatok bőre alá. Az állatok közül csak az fogja az ugynevezett anafilaxiás sokkot, egy pillanatszerűen beálló görcsös állapotot mutatni, amelyet a mumiával azonos fehérjével kezelték. Ha mondjuk, az a nyul esik görcsös állapotba, amelyet emberi fehérjével kezelték, akkor kétségtelen, hogy a mumiator-melék emberből származik.

— **Különös égi tűnemény** Szibéria felett. Különös égi tűnemény szemtanúi voltak Tadzsikisztan (Szibéria) lakói A föld felé óriási égő tüzgömb közeledett, amely lezuhant és nagy robbanással repült darabokra. Valószínűnek tartják, hogy egy különösen nagy meteor került a föld vonzókörébe.

Hirek

NAPTÁR. 1938. November 13, Vasárnap. Róm. kat.: Szaniszló. Prot.: Ernestine. Ort.: Sf. Ioan Gură de aur. Izr.: 19 Chesvan.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK: Egész évre 550, félre 280, negyedévre 150, egy hónapra 50 lej.

JÓESTÉT!

AZ ÓVATOS TANÁR UR
— Hova megy azzal a nagy csokor virággal, tanár ur?
— Haza.
— Valami családi ünnepség van odahaza?
— Még nem tudom, de a feleségem ma reggel megcsókolt. Ebből pedig azt sejttem, hogy vagy a születésnapja van, vagy a házasságunk évfordulója.

Ha milliomos akar lenni, siessen HERMES-nél SORSJEGYET VENNI!
Cluj, Piața Unirii 1. sz.

— Ügyeletes gyógyszerárak. November hó 13-án, szombaton reggeltől november hó 19-én, szombaton reggelig a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Lukács Dénes utóda, Memorandului-ut; Dr. Olariu, Regina Maria ucca; Minerva, Regele Ferdinand-ut és Dr. Rusu gyógyszerára, Ci-pariu ucca.

— Időjárásjelentés. A bucarestii időjárásutató intézet jelentése: Kisebb átmeneti enyhülés, később jelentősebb lehűlés.

— JÓ ÉS OLCÓ BŐRT ÉS TALPAT. Főzők bőrtüzetben kaphat Cluj, Piața Mihai Viteazul 15.

— URALKODÓI SZENTESÍTÉS. Az Uralkodói szentesítette a felső foku tanítóképzők létesítésére vonatkozó dekretumot.

— A legszebb karácsonyi ajándék egy hangulatos virág csendélet. Vételkényszer nélkül tekintse meg Füzesséry Magda festőművésznek képiállítását. Nyitva minden szerdán és pénteken egész nap. Cal. Regele Ferdinand 71. sz.

— Női- és leánykanadrágok, finom fehérnemű, szvetterek, sálak, harisnyák keztük. Berett és hósapkák csodaszép zsebkendők, nyakkendők, női és férfi övök, nadrág és harisnyatartók stb. legolcsóbban „Somes” rövidáruházban főposta baloldali ucca elején.

— Marco Polo hónapokig tartó hajózás után eljutott az akkor még ismeretlen, misztikus Kinába, ahol beleszeret a gyönyörű Kukasini hercegnőbe.

— Jámor Lajos tánciskolájában, Str. Catedralei 7., a vasas otthonban, 15-én este 9 órakor egy új tanfolyam kezdődik iratkozni minden este 7-9 óráig a teremben, telefon 36-05. Minden szombaton este 9 órakor és vasárnap délután 4-től gyakorló.

— Az Iparos Egylet Hölgyválasztmánya a Karácsonyi Bazar és Háztartási kiállítását folyó év december 4, 5. és 6. napján mindenkor délelőtt 10 órai kezdettel nyitja, meg Piața Unirii 23. szám alatt. Ezuton hívja meg a t. tagjait és az érdeklődőket, hogy minél nagyobb számú megjelenésükkel megtisztelni sziveskedjenek és vásárlásokkal az eredményt elősegítsék, felsegélyezésének céljára, amelyet fáradhatatlan gondoskodással rendez Hölgyválasztmányunk.

Hatóságilag engedélyezett

VÉGKIARUSÍTÁS RIGÓ posztóáruházában

CLUJ, PIATA UNIRII 5. ♦ Nyitva délelőtt 9-12 és délután 4-6-ig. Ugyanott üzletberendezés eladó

Az amerikai ujságkirály érdekes esete a „megszerezhetetlen” buzogánnyal

(LONDON.) William Randolph Hearst az amerikai ujságkirály, aki maga sem tudja, hogy milyen gazdag, mert száz ujságján és folyóiratán kívül hatalmas birtokai, rádióállatai, hoteljei, palotái, bérházai vannak, nem is szólva világhírű műgyűjteményeiről; most kalapács alá akarja bocsátani Angliában világhírű ezüstgyűjteményét. Anglia egyik legszebb középkori kastélyában St. Donat-ban vannak felhalmozva ezek a páratlan értékű műkincsek és az ujságkirály, ha Európában jár, néha meg is szokta nézni a gyűjteményét.

Az ezüstgyűjteményének árverésével

Ha milliomos akar lenni, siessen HERMES-nél SORSJEGYET VENNI!
Cluj, Piața Unirii 1. sz.

kapcsolatban kedves epizódot elevenítenek fel az angol lapok az ujságkirályról. Ezek szerint nemrégiben Hearst a kaliforniai farmján a gyönyörű kiállítású Cannoisseur-ben lapozgatott — amely mellékesen szólva, szintén az ő tulajdona — és lekötötte érdeklődését a művészeti folyóirat egyik cikke. A pompás fényképekkel bőven illusztrált tanulmány egy angol város történelmi hírű és nagy művészi értékű ezüst buzogá-

NOI

RUHASZALON

előkelő kundschaftkörrel betegség miatt átadó. Érdeklődők címkéket a Rudolf Mosse Cluj, C. Ma Foch 4. adják le.

— Változások a szudeta-vidéken. Berlinből jelentik: Baldur von Schirach a német ifjúsági vezér a szudetanémet területek ifjúsági vezetőjévé Kautebergert nevezte ki. A szudetanémet vidéki választások egyébként december 4-én választások egyébként december 4-én lesznek.

A cluji Telefonsársaság tájékoztatja a cluji közönséget, hogy f. évi nov. 25-ig az önműködő telefon készülékeket ingyenesen szereli fel.

S. A. R. de Telefoane

nyáról szól. Hearstnek annyira megtetszett a buzogány, hogy San Simeonból nyomban táviratozott Miss Headnek, aki angliai ügyeit intézi, hogy vásárolja meg neki a buzogányt. Miss Head a kábel a kezében elment a legnagyobb londoni régiségkereskedőhöz, aki emlékezett is a buzogányra. Évekkel ezelőtt ő maga adta el, de sajnos, sehogy sem tudott visszaemlékezni arra hogy ki volt a vevő. Miss Head visszakábele-

nyen láthatja Budapestet, Párisi Londoni, mert egy mozijegy ellenében megnézheti a

ROYAL SLÁGERMOZGÓBAN „A 14-ES FUTÁR”

(Bécs—Petrograd) c. filmet, amelyben izgalmas nyomozások a fenti világvárosokon keresztül vezet a nézőt. Fősz.: Luise Rainer és William Powell.

zett az ujságkirálynak: „Buzogány megszerezhetetlen.” A sürgönynek Hearst-ra csak az a hatása volt, hogy még jobban felébredt benne a gyűjtőszemély. Visszatáviratozott Miss Headnek: „Buzogányt megszerezni, ár nem számít.” Tíznapos lázas kutatás után Miss Head végül is egy magán-detektív vállalatot bízott meg a buzogány felkutatásával. A detektívek egész serege, költséget és fáradságot nem kímélve,

Ha milliomos akar lenni, siessen HERMES-nél SORSJEGYET VENNI!
Cluj, Piața Unirii 1. sz.

hajszát indított az eltűnt műkincs után. Nyomozásuk eredményéről jelentést tettek Miss Headnek, aki továbbította a jelentést az ujságkirálynak: „Buzogányt bizonyos William Randolph Hearst vásárolta meg. Buzogány St. Donaldban. Köztudomású, hogy Hearst től semmi áron sem lehet semmit megvásárolni...”

— Súlyos vasuti szerencsétlenség Bari mellett. Rómából jelentik: Bari közelében egy motorvonat elütött egy szeret, amelyen hat ember ült. A szeret összes utasai életüket veszítették.

— Véres szerelmi dráma a Bistrița partján. Savinescu községben C. Andronache 21 éves fiatalember feltéleny ségből borotvájával átvágta szerelmének, Maria Radunak a nyakát, ki nem akart a felesége lenni, majd a saját nyakát vágta el és véresen a Svinesti patakhoz rohant, amely a Bistrița-ba folyik és belevetette magát. Mindketten meghaltak. A vizsgálat megindult.

— Oltmegyében másodszor is kivirágzott az orgona. Az oltmegyei Slatinából jelentik, hogy Toma Ionescu ügyvéd kertjében másodszor kivirágzott az orgona. Ugyanakkor a málnabokrok is újból rügyezni kezdtek.

— VASUTI SZERENCSETLENSÉG TÖRTÉNT TÖVIS ÉS ÁRKOS KÖZÖTT A Rador távirati iroda jelentése szerint Tövis és Árkos között az alámosott töltés lecsuszamlása miatt a 281 számú gyorsvonat felborult és három kocsi kisiklott. A mozdonyvezető a kisiklás előtt az Oltha ugrott és súlyosan megsebesülve került a kórházba. A forgalmat az éjszaka folyamán helyreállították. A megrongált vonalon a személyvonatok most Nagyszeben felé közlekednek. Valóságos istenicsoda, hogy a katasztrófa nem járt súlyosabb következményekkel.

— Angliában megszüntetik a halálbüntetést? Londonból jelentik: Adams képviselő javaslatot terjesztett elő a törvényhozásban, amelyben azt javasolja, hogy kísérleti jelleggel öt évi időtartamra szüntessék meg a szigetország területén a halálbüntetést.

— KATONI ENGEDÉLY KELL A MULATSÁGOK ÉS ELŐADÁSOK RENDEZÉSÉHEZ. A kolozsvári rendőrkvesztura tudomására hozza az érdekelteknak, hogy csak a 6-ik hadtest jóváhagyása alapján adhat engedélyt, bállok, estélyek, hangversenyek, színházi előadások, teák, matiné, táncestélyek, ünnepségek és előadások rendezésére. Tehát mindazok, akik ilyen mulatságokat, vagy előadásokat rendeznek, legálább tíz nappal előzőleg nyújtják be kérvényeiket a kolozsvári rendőrkveszturához, hogy a hadtestparancsnoksággal kapcsolatos alakítások elintézésére az engedély megadása céljából elegendő idő álljon rendelkezésre. Azoknak a kérvényeit, akik ezeket a szempontokat nem veszik figyelembe, visszautasítják.

— A gloucesteri hercegi pár, meglátogatta a windsori hercegi párt. Londonból jelentik: A gloucesteri hercegi pár tegnap Párisba érkezett és együtt ebédelt a windsori hercegi párral. A találkozásnak nagy jelentőséget tulajdonítanak.

— Rádió, mint érzéstelenítő. A Melbourne Bethesda-kórházban használtak egy műtétnél az érzéstelenítés kiegészítésére rádiót. Vakbél-műtét történt, melyet helyi érzéstelenítéssel végeztek. A beteg nagyon félt és nyugtalanodott a műtét előtt de teljesen megnyugodott, amikor fejhallgató rádiókészüléket állítottak a műtőasztal mellé. Amíg a műtét tartott, egy futballmérkőzés közvetítését hallgatta és annyira belemerült az izgalmas mérkőzés hallgatásába, hogy alig vette észre mi történik vele.

Szállási védője perújra- felvételt kért

(BUDAPEST.) A háromévi államfog házra ítelt Szállási nyilasvezér ügyében ügyvédje per-újrafelvételt kért. A keresetben különféle mentő bizonyítékokat sorol fel, továbbá magas méltóságok, volt és jelenlegi miniszterek kihallgatását és hivatalos titoktartási esküjük alóli felmentésüket kéri, hogy védekezésének szerepe teljes tisztázást nyerjen és ártatlansága beigazolódjék.

Rendőrségi hírek

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Cuteanu Virgil Maramures 93 szám alatt lakó lelkész feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki lakásáról 12.000 lej készpénzt és 8000 lej értékű ékszert elvitt.

A II. kerületi rendőrség őrizetbe vette Bechis József katonaszökevényt, akit ugyanakkor lopás elkövetésével is vádolnak.

A IV. kerületi rendőrségen Simon József Dragalina 88. szám alatti és Munteanu Vasile Lunga-ucca 107. szám alatti lakosok tettes feljelentést ismeretlen tettesek ellen lopás miatt.

— EZER DOBRUDZSAI TÖRÖK VISSZAVÁNDOROL ANATÓLIÁBA. Constantából jelentik: A Vatan nevű török gőzös tegnap elhagyta a kikötőt, fedélzetén ezer emigráns dobrudzsai törökkel, akiket visszavándorlásuk után Anatóliában fognak letelepíteni.

— A PATRIÁRKA-MINISZTER-ELNÖK GONDJÁT FOGJA VISELNI EGY EGÉSZ FALU GYERMEKEINEK. Bukarestből közlik: Miron Cristea patriárka-miniszterelnök, a nagy román metropoliták hagyományait követve, védelme és támogatása alá vette Dragos Lavele falu gyermekeit és így ennek a községnek patrónusává lett.

— A COLECTURA GHEORGHE STANOIU VASÁRNAP, NOV. 13-ÁN EGÉSZ NAP ESTE 10 ÓRÁIG NYITVA TART.

— FEGYENCLÁZADÁS AMERIKÁBAN. Newyorkból jelentik: A nashvillei börtönből tegnap este hat veszedelmes fegyenc megszökött, miközben harcba keveredtek a gépfegyverrel üldözésükre indult fegyházőrökkel. A szökevények, akiket a fegyházőrök utólrék, a felszólításoknak nem akartak engedelmeskedni. A tüzharc során két fegyenc életét veszítette, a másik négy, továbbá több fogházőr súlyosan megsebesült.

— 16 LEJÉRT kapható 1 liter 22 cukorfokos riezling must. Cal. Motilor 23. alatt.

— JABOTINSZKI SAJTÓNYILATKOZATA. Bukarestből jelentik: Jabotinszki, az új cionista szervezet elnöke, a bel- és külföldi sajtó képviselői előtt nyilatkozott a zsidókérdésről és többek között javasolta kormányközi értekezlet megtartását a Palesztinába szülő zsidó bevándorlás megszervezésére és elősegítésére.

— Dr. Müller M. ideg- és elmegyógyászati rendeléseit C. Reg. Ferdinand 32. alatt megkezdte.

— EGÉSZSÉGÜGYI RAZZIA VÁROSUNKBAN. A dr. Marinescu népjóléti miniszter által országszerte megkezdett nagy egészségvédelmi mozgalom keretében a városi főorvosi hivatal ma a Fellegvár területén nagy egészségügyi razzia rendezett és az ezzel kapcsolatosan szükséges összes intézkedéseket megtette.

— Harmincnolcezer lejt loptak el a villamoskocsi utasától. Galațiából jelentik: Mendel Markovici faipari tisztviselő, aki a Lapusna-ucca 77. szám alatt lakik, tegnap feljelentést tett a rendőrségen hogy amikor a kikötő felé igyekezett, az egyik villamos kocsin ismeretlen tettes ellopta a zsebtárcáját, amelyben 38 ezer lej készpénz volt. A tisztviselő érzékeny kára ügyében megindult a nyomozás.

Halálos kimenetelű merénylet egy jugoszláviai város nyílt uccáján

(BELGRÁD.) Szokoplje városában tegnap nyílt uccán haláloskimenetelű merénylet történt. Egy eddig ismeretlen férfi megtámadta a nyílt uccán Hagi Ristik szenátort, a jugoszláv nemzeti párt egyik jelentős és tekintélyes tagját, egyébként Sztojadinovic miniszterelnöknek egyik bizalmas emberét, aki a pártéletben igen jelentős szerepet

játszott és több revolverlövessel végzett vele. Hagi Ristik a nyílt uccán meghalt, míg a merénylő elmenekült. A halálos-végű merénylet ügyében még ne alakult ki a hatóságoknál hivatalos feltevés. Egyes hírek szerint politikai mások szerint személyi jellegű bosszúról van szó. A nyomozást nagy eréllyel folytatják.

Az arab felkelés megszüntetését ajánlotta a volt jeruzsálemi főmufti

A csehszlovákiai magyarság vezetői előterjesztették kívánságait a szlovák kormánynak — A canterburgi érsek nyílt levele a németországi zsidóellenes kilengések ügyében

(PRÁGA.) Az egyesült magyar ellenzéki pártok emlékiratot nyújtottak át Tiso szlovák miniszterelnöknek, amelyben a Csehszlovákiában levő magyarság kívánságait foglalják egybe. Közben magyar kisebbségi államtitkárság alapítását, magyar önvédelmi alakulatok szervezésének megengedését, a jelenviselésének rendezését stb. kéri.

(PRÁGA.) A csehszlovák nemzeti szervezetek elhatározták, hogy az Elba melletti Raudnitz közelében, ahol az új csehszlovák határt három oldalról német területek övezik, a Rit hegyen egy nemzeti emlékművet létesítenek, amelyen Csehszlovákia most elszorított nemzeti veszteségeit kívánják megörökíteni.

(PRÁGA.) A francia katonai misszió, mely az államfordulat óta a csehszlovák fővárosban tartózkodott, végleg hazautazott Párisba. A misszió vezetői Pele, Mitterhauser és Pauser tábornokok voltak. Az utóbbi a müncheni egyezmény megkötése után kilépett a francia hadseregből és a csehszlovák hadsereg kötelékébe lépett át. Most azonban ő is távozik Prágából.

A NÉMETORSZÁGI ZSIDÓK SORSA

(LONDON.) Hivatalos közlés szerint a berlini angol ügyvivőt megbízták, hogy gondoskodjék a Németországban élő zsidó származású angol alattvalók védelméről. Buttler külügyi államtitkár tegnap a nála kihallgatásra jelentkező Laskiet, az angliai zsidó szervezetek elnökét fogadta, aki arra kérte a kormányt, járjon közbe a németországi zsidók érdekében. Az angol baloldali lapok élesen támadják Németországot a legutóbbi események miatt. A Daily Herald Göbbels beszédével foglalkozva, felveti a kérdést, hogy Németország miképpen kívánja a zsidóság helyzetét megoldani és miképpen szeretne közreműködni ennek a kérdésnek megoldásában. A Canterbury-i érsek nyílt levelet intézett a Timeshez, amelyben a keresztény Anglia nevében felháborodásának ad kifejezést az újabb németországi zsidóellenes zavargások miatt és az angol kormányt közbelépésre szólítja fel. Más baloldali lapok Churchill, Eden és más angol vezető politikuskor elleni és a németországi támadások miatt közbelépést kívánnak.

Attlee őrnagy hír szerint hétfőn a parlamentben akar hasonló lépést tenni. A németországi zsidóság új helyzetének rendezésére vonatkozó törvény állítólag a jövő hét elején kerülne nyilvánosságra és annak elkészítése Ritz belügyminiszter személyes irányítása mellett történik, aki a többi tárcák vezetőivel kapcsolatokat tart fenn, többek között a gazdasági minisztériummal. Az új törvény állítólag jogerőre emeli Himmlernek azt a rendelkezését, amellyel eltávolította a zsidókat a fegyverviselésről. Szó van arról, hogy az összes zsidó kulturális szervezeteket és lapokat betiltják. Egyes hírek szerint a zsidó háztulajdonokat állami célokra foglalják le. Mig más hírek arról beszélnek, hogy a német biztosító társaságokat felmentenék

azon kötelesség alól, hogy a legutóbbi zsidóellenes támadásoknál elszorított károkat megtérítsék. A müncheni rendőrfőnökség egyébként a város területéről kiutasította az összes külföldi származású zsidókat.

AMERIKAI VISSZHANG (WASHINGTON.) A németországi zsidóellenes tüntetések visszhangjaként Washingtonban a német nagykövetség épülete előtt volt tüntetés. A menet ilyen táblákat vitt: „Hagyjátok a zsidókat békében élni.” Több zsidó szervezet táviratot intézett Rooseveltnek, amelyben tiltakozva az események miatt, arra kéri, hogy lépjen közbe a berlini kormánynál. Több szakszervezeti szövetség a nemzetközi szakszervezeti uniók útján az összes kormányokat fel akarja kérni hasonló lépésre. A bostoni német konzul tegnap értesítette a rendőrséget, hogy telefonon ismeretlen egyén felhívta és közölte vele, hogy szombaton délelőtt háromnegyed 11 órakor a konzulátusi épületet a levegőbe fogják röpíteni. A konzul közlése alapján a rendőrség széleskörű intézkedéseket léptetett életbe a tervezett merénylet végrehajtásának megakadályozására.

A VOLT FÖMUFTI AJÁNLATA (LONDON.) A Daily Herald azt a szenzációs, de megerősítésre szoruló hírt közli, hogy beyruthi (Siria) jelentés értelmében a jeruzsálemi főmufti, aki a palesztinai arab felkelés külföldre szökött vezére, állítólag kijelentette volna, hogy hajlandó beszüntettetni a palesztinai arab zavargásokat. Ennek azonban alapfeltétele az, hogy személyében hívják meg a palesztinai ügyet létárgyaló londoni kerekasztal értekezletre.

UJABB FRANCIA RENDELET TÖRVÉNYJAVASLATOK (PÁRIS.) Reynaud pénzügyminiszter ma 22 törvényjavaslatot terjeszt hozzájárulás céljából a minisztertanács elé, amelyeknek célja az egész nemzet beosztása a gazdasági, pénzügyi és társadalmi keretekbe. A kormány könnyítéseket szándékozik adni a francia iparnak és elő akarja segíteni a tőke terjeszkedését. Valószínűleg új illetekeket vetnek ki a magas fizetésekre és jövedelmekre és az így szerzett összegeket fegyverkezési célokra fordítják. A 40 óras munkahét tekintetében igyekeznek az alapvető a lehetőségig megtartani.

JAPÁN ELŐNYOMULÁS (TOKIÓ.) A japán csapatok tovább nyomulnak elő a Tokió-Hankeu-i vonalon, ahol tegnap este elfoglalták Yayong megerősített helységeit. Ez a város Hankeutól 22 kilométerre fekszik.

KÁNYA KÁLMÁN NAGY BESZÉDE (BUDAPEST.) A képviselőházban a szombat délelőtti ülésen terjesztették be a felvidéki magyarok lakta területek visszacsatolásáról szóló törvényjavaslatot. A javaslat betérjesztésével kapcsolatosan Kánya, Kálmán külügyminiszter tartott nagy beszámolót. Előjáróban ismertette a Felvidék visszacsatolásával megindult kezdeményező lé-

péseket egészen a müncheni egyezménytől a komáromi tárgyalásokig, illetve azok megszakadásáig, majd az ügy újabb fejleményei a bécsi döntőbírósi megállapodásokig.

Ezáltal békés és barátságos uton sikerült Magyarországot számára magyarlakta területeket visszaszerezni és ez a tény egyben lehetővé teszi a békésebb és megértőbb légkör kialakulását Magyarországon és az új Csehszlovákia között. A külügyminiszter ezután mélyszószóval köszönetét és háláját tolmácsolta a baráti, német-olasz és a rokonszenvét számtalanszor megnyilvánító Lengyelországgal szemben. Beigazolódott a külügyminiszter szerint, hogy a Berlin-Róma tengely az európai béke biztosításánál jelentős tényező és ennél az építő békeműnél Magyarország mindig a Berlin-Róma tengely mellett állott. Majd megemlékezett a külügyminiszter a jugoszláv kormány nyugodt és korrekt magatartásáról, amelyet a súlyos helyzetben tanúsított és amely a két ország baráti viszonyának a bledi egyezmény szerint lefektetett elvek mellett további megerősödését teszi lehetővé. Fontosabb kérdésekben nézeteltérés nem mutatkozik a két állam között, amelyeknek viszonya a kölcsönös megbecsülés és az érdekek megfelelő szem előtt tartásán alapul. Beszédét a Magyarországához visszacsatolt felvidéki magyarság vezetőinek és az ott lakó magyar, szlovák és ruszin népeknek szíves közönségével zárta, majd kérte a javaslat elfogadását.

Hatalmas földrengés Ausztráliában

(SIDNEY.) Tegnap Ausztrália területén hatalmas földrengést észleltek. A földrengésnek központja a szakkörök véleménye és megállapítása alapján mintegy 5000 kilométerre lehetett Sidney városától. A földrengés igen heves erejű volt és állítólag sokkal nagyobb károkat okozott, mint a legutóbbi nagy földrengés Japán területén. Közeli részletek azonban az elemi csapásról még hiányoznak.

Öt évi börtönre ítélték a megtevédt tisztet

(BUCURESTI.) A Lumea Romaneasca jelentése szerint a II. hadtest mellett működő katonai törvényszék I. szekciójára Cerchez alezredes elnökletével most ítélték Carianopol főhadnagy felett, aki a központi hadbiztonsági osztálynál volt beosztásban és akit a kincstár kárára elkövetett közel 2 és fél millió lejes visszaélésekkel vádoltak. A bíróság a tanúk és a vádlott kihallgatása után rövid tanácskozássra vonult vissza, majd kihirdette ítéletét, amellyel öt évi börtönre ítélte a súlyosan megtevédt kezelőt.

— Öt gyermek vesztette életét egy vasuti szerencsétlenségben. Metzben jelentik: A Havas iroda híradása szerint Kaiserlauntern közelében egy társas gépkocsi összeütközött egy szekérrel, amelyen 7 gyermek ült. A szekér utasai közül 5 gyermek a szerencsétlenségben életét veszítette, a másik kettő pedig súlyosan megsebesült.

— Fizetési egyezmény jött létre Hollandia és Románia között. Bucurestii jelentés szerint Hollandia és Románia között kereskedelmi fizetési egyezmény jött létre, amely ezt a kérdést szabályozza. Az idevonatkozó egyezményt a hivatalos lap közölte.

— MAROSLUDASI HÍREK. Marosludason a 218-as kilométerköz jelzésénél egy Targumures 319-es számú tehergépkocsi két előtte haladó kocsit akart kikerülni és a baloldali sáncba hajtott. Ennek következtében egy utszéli fának szaladt. A kocsi teljesen összetört, a sofőr és segítője könnyebben megsebesültek.

Franciaország jövője útja

Írta: HALASZ JÓZSEF

1.

A harmadik köztársaság választását elé érkezett. Merre, hova? ... Bizony a kérdés dilemma ez a jelenlegi francia felelős tényezők számára. Egy sereg megoldatlan kérdés vár elintézésre, de sem az anyagi, sem a politikai eszközök nem olyanok, hogy Daladier kormányának a siker biztos reményével élhetne velük. Érthető tehát, hogy ha egyenlőre francia politikus, sőt vezető államférfi is irigykedve néz a határokon, totális államok belső berendezkedése felé. Itáliában és Németországban sem a pénz, sem a politika nem okoz gondot a vezetőknek. „Egy vezér, egy nép, egy ország!” A Harmadik Birodalom 80 milliós tömege gondolkodás nélkül elfogadta a jelszót és a vezérnek nem kell sem parlamenttel, sem pártokkal, vagy egyéb nehézséget okozó alakulatokkal mérgőznie. Nem csoda tehát, hogy Marchandeu, a Daladier-kormány igazságügyminisztere a napokban annak a vágyának adott kifejezést, hogy Franciaországban vezér hiányában legalább a minisztertanács hatáskörét kellene úgy reformálni, hogy átvehesse a törvényhozás munkájának egy részét. Érthetőbben szólva: törvényerejű rendelkezéseket adhasson ki, amely ellen semmiféle ellentmondásnak vagy kritikának ne lehessen helye. Aki ismeri a francia hagyományokat és a francia nép szellemét szerény vagy álomnak tartja Marchandeu ötletét. De hol van az megírva, hogy ami tegnap és ma lehetetlennek látszott, holnapra nem lesz-e kézzelfogható valóság? S már megtanulhattuk, hogy a divatok — mint egyéb téren — a politikában is megváltozhatnak.

2.

Egy nemzet életében jöhetnek olyan időszakok, hogy a kormányzatnak a legkeményebb eszközökhöz kell nyulnia, hogy az állam és a nép külső-belső érdekeit megvédhesse. Az ókori görög városállamok, sőt a római köztársaság is, ha végsőszélre fenyegette az országot, egyetlen személynek teljes hatalmat adtak az ügyek vitelére. Ezekben az időkben és a mondott helyeken a diktatúra eszköz volt és nem öncél. Franciaország történetében azonban nem egyszer megesett, hogy egyetlen személy korlátlan akaratát, szerint igazodott az állam élete. Nem mert a szükség így parancsolta, hanem, mivel a hatalom gyakorlása túlságosan önhitté és önmagával szemben elfogulttá tette a főhatalom akkori birtokosait. „Az állam én vagyok!” — mondotta XIV. Lajos a király. — És teljes joggal mondhatta, mert a korszak kedvezett neki. Minden hatalom az ő kezében összpontosult, úgy, hogy érthető, ha összevetette saját személyét a francia állammal. I. Napoleon nem volt ennyire önhitt, de azért ő sem tűrt semmiféle beleszólást vagy kritikát az állam ügyeinek intézése terén. Az akaratát korlátlanul keresztülvitte. Késői és méltatlan utóda: III. Napoleon is azt hitte, hogy a francia császár szava éppen elég ahhoz, hogy kívül és belül irányt tudjon szabni az ország politikájának. De a történelemből tudjuk, hogy XIV. Lajos hosszú uralma alatt vetették el azt a szelet, amelynek nyomán egy század múlva a nagy francia forradalom viharát aratták. Nagy Napoleon is — száz győzelmes csatája ellenére — Waterloohoz juttatta el a francia népet. És bizony kis Napoleon sem kerülhette el a maga és Franciaország végétét.

3.

Ezek a példák elevenen élnek a francia nép széles tömegeinek lelkében. Aligha képzelhető el tehát, hogy hozzájárulásukat adnák egy negyedik kísérlethez. Franciaország egykönnyen nem fogja elfogadni Marchandeu tervét és nem járul hozzá, hogy a törvényhozás munkájának egy részét a minisztertanács vegye át. Ámbár ki tudja? Ki lát be akár az egyes emberek, még kevésbé a népek lelkének mélységeibe? Ine, például — amint mérték-

adó angol és francia források közlik — Daladier a müncheni találkozón meglehetősen szorongó hangulatban volt. Tudta, hogy pillanatnyilag nincs más kiút mint Chamberlain taktikájához alkalmazkodva, a legmesszebbmenő engedékenységet tanúsítani Hitlerrel szemben. Állítólag amikor Münchenből hazafelé utazott, komoran magába mélyedett, mert minden valószínűség szerint attól tartott, hogy az amugy is könnyen izguló francia nép a túlságos engedményekért „pereat”-tal fogja fogadni. És ime mi történt: — Amint az eseményekről felvett helyszíni felvételek bizonyítják — tízezres tömegek várak a vasutnál és a miniszterelnökségig vezető útvonalon végig valóságos virág esővel árasztották el az autóját. Ez is érthető. Hiszen a francia nép irtózatosságot hozott nemcsak anyagiakban, hanem vérben is. Közel hárommillió hősi halott, töméntelen hadirokkant, özvegy és árva, kiáltó figyelmeztető jel a háború ellenében. És a négyek: Chamberlain, Daladier, Hitler és Mussolini müncheni megbeszélései ideig-óráig utját vágják a háború kitörésének.

ezzel szemben a bevétel csupán 66 milliárd frankra rug. Hogy miből fogják a hiányt fedezni: ettől fő a Daladier kormány tagjainak a feje Annyitény, hogy a francia pénzügyi és gazdasági körök örömmel fogadták az új pénzügyminiszternek: Reynaudnak ki nevezését. E körök számára Reynaud személye biztosíték arra, hogy a gazdasági válságot nem fogja erőszakos tszközökkel megoldani akarni.

5.

Igen, az új pénzügyminiszter a finánc tőke és a Comité des Forges, vagyis a nehézipar szervezetének megbízható embere. Ezek a körök pedig a végletekig el vannak szánva arra, hogy a Blum kormány alatt elvesztett helyzeti előnyeiket minden áron és minden módon visszaszerezzék. Mert 1871 óta hiába volt köztársasági kormányformája Franciaországnak és akárhogy is azt mutatta a látszat, hogy az állam belső és külső vezetését demokratikus szellemben irányítják, tulajdonképpen és végeredményben a hatalom a „Kétszázak” kezében volt. Vagyis kétszáz, részben bank-, részben ipari és bányavállala-

**A legolcsóbb áron
a legjobb minőségű
NŐI TÉLIKABÁTOT KÉK ISKOLAS-
LEÁNYKABÁTOT KAPHATJA A**

**„Femina”
női konfekciós áruházban
CLUJ,
Strada Memorandului 1. sz.**

4.

Ideig-óráig. Mert, hogy mit hozhat talán a legközelebbi jövő, arra senki istenteremtése nem tudna megnyugtató, mindenkit kielégítő feleletet adni. Hiszen láthattuk, hogy München után Chamberlain és Daladier is azzal végeztek parlamenti beszámolójukat, hogy mindennek ellenére tovább kell fegyverkezni. Már pedig, ha a roppant anyagi lehetőségek felett rendelkező Nagybritánia is alaposan megérzi a hadi kiadások terhet, annál inkább görnyed ezek alatt az egyébként nem olyan tehető francia köztársaság. Bizony, az államháztartás deficitje már-már akkora méreteket kezd ölteni, amelyeket még néhány esztendővel ezelőtt elképzelni sem mertek volna. Daladier a radikális párt marseillei nagygyűlésén tudvalevőleg a többiek között az ország pénzügyi helyzetét is ismertette. Szerinte 1939-ben a kiadások hetenként több mint egymillió frankkal fogják meghaladni az előirányzott bevételeket. A deficitet pedig tudvalevőleg az ugrásszerűen emelkedő hadikiadások okozzák. A miniszterelnök részletezte az 1939. évi költségvetés tételt. Ezek szerint a budget 64 milliárd frankot fog kitenni. A rendkívüli hadfelszerelési hitelek külön 30 milliárdot, az ugynevezett autonóm, amortizációs pénztár terhei pedig 8 milliárd frankot, vagyis összesen 102 milliárd frankot,

lati vezér akaratától függött leginkább Franciaország kormányzása. Miniszterelnök csak az lehetett, akit a Comité des Forges és a nagybankok urai megtűrték. Ez a magyarázata a többiek között a sűrűn megismétlődő kormányváltásoknak is. Leon Blum kormánya mindenekelött ennek a tarthatatlan helyzetnek a kiküszöbölését tervezte. Sikert is a hadiszeripar államosításának törvénybe iktatásával, továbbá a Banc de France, a Franci, Nemzeti Bank alapszabályainak gyökeres megváltoztatásával nagy mértékben csökkenteni annak a 200 dusszard családnak a befolyását, amely a kulisszák mögött rángatta a drótokat. Csakhogy a hatalom édes ízéről nem igen mondanak le az emberek. A „Kétszázak” is türelmesen várták, hogy megint felragyogjon az ő napjuk. A külpolitikai helyzet zavarossága pedig meggyorsította reményeik valóra válását.

6.

Amint mondtuk: a francia köztársaság most választást elé ért. A háború után felbomlott a nagyantant s London és Páris meleg kapcsolatai is széthullottak. Már pedig a francia politikusok és államvezetők mindig is számoltak az azal az eshetőséggel, hogy a földre gázolt Németország egyszer valamikor mégis csak talpra fog állani. Ezzel lehet magyarázni azt a könyörtelenséget, amely lyel Clemenceau, Poincare és a többi

LAKÁSÁNAK DISZTÍTÉSÉRE A LEGSZEBB KIVITELŰ

BLONDEL-KERETEK

képeknek, goblennek és kézimunkának a legolcsóbb áron

SOMLYAI utódánál

Str. I. Maniu 7.

akkori felelős tényező minden módon és minden eszközzel guzsba kötötték a német népet. A „Tigris” — ahogy azt öreg Clemenceau nevezte — azt hitte, hogy az általa diktált „béke” legalább ugyanannyi időre megbénítja Németországot, mint a Napkirály kancellárjának: Richelieu-nek békefeltételei. Tévedett. A westphaliai békeszerződés majdnem 300 esztendőig akadályozta a német nép életfeltételeit. Versailles óta azonban alig 20 esztendő telt el és ime a német birodalom ma területben és lakosságának lélekszámát tekintve, jóval hatalmasabb, mint a világháború előtt volt. Nagyobb, mint Franciaország. Mert hiába mondják a néhány évvel ezelőtti földrajzi adatok, hogy Franciaország az orosz birodalom után Európa legnagyobb állama, München óta a Harmadik Birodalom a bekebelezett Ausztriával és a szudéta területekkel kerek 117 ezer négyzetkilométerrel megnövekedve, 587 ezer négyzetkilométer kiterjedésű. Amilyen soha azelőtt nem volt és lakosságának összlélekszáma megközelíti a 80 milliót. Ezzel szemben a francia köztársaság területe 550.986 négyzetkilométer, lakossága pedig — a közel 2 millió idegen állampolgárt is beleszámítva — mindössze 42 millió lélek. A természetes szaporodás ugyanis ebben az országban régóta kicsi és így a lakosság még Elzász-Lotharingiának Franciaországhoz való csatolásával sem növekedett.

7.

A köztársaságnak tudvalevőleg elsőrendű gyarmatbirodalma van Afrikában, Délázsában, valamint a világ egyéb tájain. A békeszerződések jelenképpen meg is növelték ezt a gyarmatbirodalmat, amennyiben az egykori német gyarmatterületek közül Togot, Kamerunt stb Franciaországnak juttatták. Birtokai Afrikában: Algír Tunisz, Marokkó, Nyugat-afrika, Togo, Kongó, Kamerun Kelet-afrika, Szahara, összesen: 11.138.568 négyzetkilométer. Lakossága 35.174.000. Ázsiában: Előindia, Indó-Kína, Sziria és Libanon 851.797 négyzetkilométer, lakossága 22.541.000. Amerikában: St. Pierre, Miqueton, Guadaupe, Martinique szigetek és Guayana 91.246 nkm., lakossága 522.000. Oceániai birtokai: Új Kaledonia, Új Hebridák és egyéb kisebb-nagyobb szigetek. Területük 37.659 nkm., lakosságuk 140.000. A gyarmatbirodalom összesen tehát: 12.670.256 négyzetkilométer, lakossága pedig 99.121.000. Még az angol világbirodalomhoz viszonyítva is jelentős birtokállomány ez. Igaz, hogy a Maginot-vonalak szakértők véle-ménye szerint megfelelően védik az anyaállam keleti határait, ezzel szemben különösen az északafrikai Algírhoz Tuniszhoz és Marokkóhoz vezető hajóutvonalakat nagyon könnyen veszélyeztethetik ellenséges hatalmak. Franciaország a szovjethez való kapcsolatainak erős meglazulása óta teljes mértékben Anglia barátságára van utalva. A chamberlaini taktika, azonban, mint tudjuk, azt eredményezte hogy most már nemcsak a keleti és délkeleti, de a spanyol katonai helyzet alakulása és déli határain is egy fasiszta szemléti barátságtalan erővel áll szemben. Ez magyarázza, hogy Daladier mindenáron meg akar egyezni Itáliával és a Harmadik Birodalommal is. Chamberlain szemmel láthatóan egyengeti is ezt az egyezséget, mert az angol egyensúlypolitika szelleme most a négy elsőrendű európai nagyhatalom összefogását látja jónak — Szovjetország ellenében. Ezzel azonban Franciaország egészen új külpolitikai irányba kénytelen térni. Érthető tehát, hogy Daladier és kormánya számára nehéz próba a választás.

1

helyen tisztíttassa ruháit...

a

Ezink-gyárban

Apróhirdetések

LEVELEZÉS

ARANYFOGAKAT, ékszerket, brilliáns és gyémánt köveket megveszek. Takarékosági könyveskére kiszolgálók. Rosner ékszerész Cluj, Regele Ferdinand 114. (V T 1580)

ADÁS-VÉTEL

NE ŰJEN fel semmiféle reklámnak. Előbb tekintse meg árait az Oráhnak, Cluj, P. Mihai Viteazul 11. Alkalmi beszerzésű gyémánt és brilliáns tárgyak olcsón kaphatók. (T1545)

TALPAT, BORT jó szakember csak **HOLLANDUSNÁL** vesz. Cal. Reg. Ferdinand 65. (VT1349)

MARADÉK nőiszövetek, selymek, diffinok, dejalinok, bársonyok, vásznak, pizsama-flanel, pongyola és ruha maradékok félárban. C. Reg. Ferdinand 53. udvarban. (VT1561)

VESEK, eladók mindenféle butorokat, beraktározást olcsón vállalok. Butoraktár, Cal. Victoriei 25. (1771)

ELADÓ családi ház 2 szoba előszoba konyha fürdőszoba, stb. házhelyek: központban elsőrangú fekvésű, továbbá villanegyedben és tisztviselőtelepen eladó. Értekezni: dr. Muresan, Cuza Voda 7. (2155)

TUZIFA olcsón kapható. Bükk ölenként 1300 lej. Str. Oasanu 66. (2510)

RÉSZLETRE és pénzért legolcsóbban vásárolhat textil, cipő, sosen, linoleum, üveg, porcellánt, bazár, rödiv, stb. árut. Deák, Cal. Reg. Ferdinand 131. (2715)

VIZVEZETÉKSZERELŐK. Eladó búkk fa üledeszak sarkokkal, 100 lej darabja. Str. Albinei 35. (2719)

KITÜNŐ karban 500 ccm motorkerékpár garanciaképes egyének részletfizetésre is eladó. Cim a kiadóban. (2727)

TOPOLYAHÁLO, mindenféle butorok olcsón eladók. Cal. Decebal 3. Veszék használt butort. (6481)

BODEGA berendezés eladó. Str. Gherescu 8. (2768)

HETI 50 LEI

részletfizetésre vásárolhat férfi és női cipőket, sorozokat és gyermekcipőket

„ARCO“

cipőkereskedelmi vállalat, Str. Memorandului 25. Telefon: 18-25.

ELADÓ bodegaberekezés, sörös pult, forgó vitrin, 4 méter pult. Str. Episcop Ivan 28. (2772)

TRAFIK sürgősen eladó. Cim a kiadóban. (2799)

FORD 8-as teherkocsi kifogástalan állapotban, jó gumikkal eladó. Szabó garage Cluj. (2825)

MODERN díőháló szoba és konyhaberendezés eladó. Cluj, Str. Paris 34., Farkas. (2758)

SÜRGŐSEN eladó háromnegyed hold kert a Békásban, 12 részletre és házhelyek Str. A. Muresan 98. (2844)

SÜRGŐSEN eladó 4 szobás korfort villa, 2 hold kerttel, fele szőlős, 100 méter fronttal Donat ut végén 380.000 lejért, 100 ezer készpénz. Str. A. Muresan 98. (2845)

TRICOSAL megint kapható. (2855)

SÜRGŐSEN eladó egy teherautó Truk. Str. Reg. Carol II. 59. (2806)

KICSÍ pénzből is lehet olcsón ruházkodni. Vásároljon maradékokat Str. Măloasă 19., Sámuel. (2754)

KABÁTSZÖVET maradék, pizsama és ruhaflanell legolcsóbban Str. Măloasă 19. (2755)

RUHAMARADÉKOKAT, szöveteket, flanneket legolcsóbban Str. Măloasă 19. alatt vehet. Sámuel. (2756)

ELADÓ jókarban levő fekete női téli kabát rókaprémmel és muffal. Str. Memorandului 16., földszint, ajtó 1. (2874)

ELADÓ olcsón 3 hold szántóföld a Békásban házsal együtt. Érdeklődni: Strada Episc. N. Ivan 16., Gombos. (2887)

ELADÓ perzsaszőnyegek, festmények. Str. Regina Maria 48., I. 5., délután 2-6 között. (2889)

SÜRGŐSEN eladó olcsó házhelyek a Tăetura turcului tetőn, részletre is. Cim: Str. Vântului 1., a Tăetura turcului tetőn. (2900)

TOILETTE szappanbulla 6 kg. szinmosószappan 55 lejért kapható Heinrich lerakat, Str. Memorandului 4. (T 1577)

TELIKABÁT egy gyermeknek eladó. Dupán bélt. I. Maniu 1. portásnál. (N711)

MEGSZABADULHAT ruhájára ráhulló kellemetlen fejkorpától. Használja rendszeresen a Petrol-Heinrich szappant. (T 1578)

OCSKA ruhákat, télikabátokat legdrágábban vásárol „Balkan” I. Maniu 6. (N670)

SZŐNYEGEK, SELYEMHARISNYÁK félárban csak F. David ucca 10. alatt kaphatók. (N 714)

FÉNYKÉPESZETI műtermet átvénnék kisebb városban Sălaj, vagy Bihor megyében. Cim: Steiner, Oradea, Cal. Victoriei 17. (VT1562)

PERZSASZŐNYEGEK, képek, kékereketek művészi kivitelben legolcsóbban, részletfizetésre is beszerezhetők: „Unicum” Telefon 29-65. C. M. Foch 5-a. (T 1581)

ELADÓ új modern emeletes villa Str. Gruia 10. (Str. Elisabeta mellett.) (2769)

ELADÓ mesterhegedűk: 1 Stradivari, 1 Steiner. Str. Regele Ferdinand 89., ajtó 8. 12-2-ig. (2870)

VENNÉK egy pianinót hangfogóval vagy egy kis zongorát, azt is hangfogóval. Cim a kiadóban. (2872)

ELADÓ nagyon olcsón nem modern szoba berendezés, ágy, éjjeliszekrény, ruhaszekrény, divány, asztal 2 székkel és márványlappal kredenc. Reg. Ferdinand 40. (Măloasă 27.) Özv. Danczingerne. (2909)

FLOTT fűszerüzlet átadó. Átvételhez cca 50 ezer lej szükséges. Cim a Novában. Memorandului 16. (N702)

VESEK házat jól jövedelmezető 250-400 ezer lejig. „Készpénz vevő” jelégére. (2932)

KUTYA kiállítás pedigres foxterrier valódi faj simaszörű és drótsörű kölykök már 300 lejért is kaphatók. Str. Dragalina 48., délután. (2920)

SÖTÉTKÉK mély gyermekocsi eladó. Str. Crisan 3. (2919)

TISZTA 200 literes hordók olcsón eladók. Cal. Decebal 19. (2912)

MODERN lakcsiszolt konyhaberendezés és hálóberendezések sürgősen eladók. Cal. Reg. Carol 36. asztalos. (2942)

SÜRGŐSEN eladó Marzescu uton villahely 65.000 lejért, részletfizetésre is. Erd. Str. Amos Francu 9. (2946)

HÁZI-ZSIR (elsőrendű) eladó. Str. Reg. Maria 29. (T1573)

JÓKARBAN levő karikahajós Singer varrógép sürgősen eladó. Arner Izsák, Str. Oasanu 16. (2957)

DÁNIEL és oszlopkályha eladó és rakott főzőkemence. Str. Cicio Pop 189. (2953)

NŐI télikabát olcsón eladó. I. Maniu 32. földszint 4. (N727)

OCSKARUHÁKAT, télikabátokat vesznek, igen nagy választékban, olcsón eladók. Grünfeld, Str. Reg. Maria 14. (2961)

EGY jókarban levő central bubinos Neumann varrógép eladó. Str. Fierului 55. (2830)

ELADÓ szalagarnitúra. Cal. Reg. Ferdinand 89. ajtó 10. (2911)

JÖVEDELMEZŐ ház 450.000 lejért belterületen eladó. Telefon: 37-04. (T 1567)

GENERALJAVITOTT 4 hengeres Ford teherautó vadonatúj gumikkal eladó. Telefon: 37-04. (T1566)

FINOM férfi télikabát, használt női kabát eladó. I. Maniu 29. hátul az udvarban. (N720)

JÖVEDELMEZŐ ház eladó Kőváry-telepen. Str. Fierului 38. Ügynököt díjazok. (2959)

ELADÓ alig használt sötétké mély gyermekocsi. Hodos, Str. Pasteur 10-b. (2955)

ELADÓ nagy ház bankteherrel. Str. Albinei 35. (2952)

HASZNÁLT butorok: fél háló, illetve leányszoba, fehér, 6 töltött goblen, ebédlőszék, csillár, stb. eladó. Rados, Str. O. Iosif 1. (2960)

SINGER varrógép eladó. Str. Calvariei 5. (2962)

HÁZ (piacsarkon) üzlethelyiséggel eladó. Str. Horea 25. (2963)

SELBUNDA olcsón eladó. Str. Ió Maniu 6. Kontiné. (2964)

PERZSABUNDA, háromnegyedes olcsón eladó. Dáskál, Cal. Reg. Ferdinand 94. (2965)

MOTOR, csiszolásra használható eladó. Str. Crisan 20. (2967)

ELADÓ fekete szilskin női bunda. Stefanuné, Str. Bucuresti 5. (2969)

ELADÓ többféle nagyságú cséplők. Közvetítő díjazok. Ijjes, Aghires, Jud. Cluj. (V2973)

JÓLBEVEZETETT cipészüzlet elutazás miatt sürgősen olcsón eladó. Cal. Traian 14. Erd.: Str. Reg. Maria 11. házmaster-nél. (2972)

JÓKARBAN levő mély gyermekocsi eladó. Dr. Köpich, Str. Cotitá 7. (2970)

ELKÖLTÖZÉS miatt jókarban levő komplett hálószoba olcsón eladó. Str. Alverna 15. (2974)

ALLÁST KERES

PERFEKT román, magyar gépirónó, licenctáaszt, 2000 lejes állást keres. Cim a kiadóban. (N713)

FOGTECHNIKUS állást keres. Cim a kiadóban. (2966)

ALLÁST KAPHAT

VARRO- és tanulóleányokat felvesz „Leona” fehérneművarróda. Str. Saguna 20. (2977)

KERESEK parasztvirág készítőnt. Cal. Regele Ferdinand 89., ajtó 8. Értekezni: 12-2 között. (2817)

GÉPIRÓNÓ kerestetik ügyvédi irodába román és magyar nyelvismerettel. Cim a kiadóban. (N684)

KIFUTÓLEÁNYT nagyobb felvessz „Speranta” kalapüzlet, Str. Matei 2. (N706)

DECEMBER 1-re perfekt szakácsnőt keresek. Str. Regalá 25. (N710)

SZABÓTANULÓNAK ügyes fiut felvesszek. Laczy, Reg. Maria 46. Baba Novac felől. (N723)

KERESEK gyakorlattal bíró fűszerkereskedő segédt vegyes fűszerkereskedésembe. Kántor, Tg.-Mures. (VT1461)

FELVESZÉK hosszabb gyakorlattal rendelkező fényképészegédt. Foto Kántor, Tg.-Mures. (VT1462)

BUTORASZTALOS segédeket felvesszünk. Str. Memorandului 11. (2877)

FÜGGETLEN egzisztenciát szerezhet el söröndü nagy intézet képviselővel. Repräsentabilis, jó összeköttetésekkel bíró urak, vagy hölgyek adják be ajánlkozásait „Független” jelégére. Nova, Memorandului 16. (N703)

SZŐNYEGSZÖVŐ munkálányokat felvesszek, esetleg kitanítok jó fizetéssel. Str. Elisabeta 46. (2927)

ÜGYES kifutófiut felvesszünk. Hercules S. A. Cal. Regele Ferdinand 13. (2925)

KERESEK azonnali belépésre garanciaképes kisasszonyt inkasszó és irodai munkára. Jelenkezni lehet 2-4 óráig. Strada Gh. Lazar 3. (2916)

FIATAL ügyes munkásnőket azonnal felvesszünk. Str. Massaryk 19. (2939)

KINDERFRAULENT keresek négy éves leányka mellé. Str. Baba Novac 16. földszint. (2944)

KIFUTÓFIUT felvesszünk azonnalra Hermes, Cal. Reg. Ferdinand 13. (T1570)

FIATAL mindenest felvesszünk. Muray, Str. Florilor 1-a. (T1571)

IPARVÁLLALAT keres nagy irodai gyakorlattal bíró tisztviselőt, vagy tisztviselőnt. Románul, németül, magyarul szóban és írásban tudók, valamint perfekt gyors és gépirók előnyben. Ajánlatok család állapot, kor és fizetési igények megjelölésével kézzel írandók, mivel ellenesetben nem vétetnek figyelembe. Ajánlatok „Komoly munkaerő” jelégére a kiadótáblába kéretnek. (N726)

AZONNALI belépésre keresek hölgyfodrászegédt, ki vízzel, vassal perfekt dolgozik. Cim: Frizeria Viorele, Baia Mare. (V T 1572)

ÁLLANDÓ munkára, magas fizetéssel cvikkoló gépmunkást, aki ért a Dutz masinához is, bakkancsmunkára kerestetik. Jelenkezni lehet vasárnap délig Kiss trafikos bódé, Str. Reg. Maria és Str. Dima sarak. (2968)

KÜLÖNFÉLEK

BODEGÁNKAL átköltöztünk ugyanazon ház Vlahuta-uccai részébe. Fuchs Imre „Corvin” bodegája. (2681)

JÓ házikosztot kaphat 2 személy. Iuliu Maniu 29. hátul az udvarban. (N719)

A Regina Maria 29. étteremben havi ebéd, vacsora abonoma étlap szerint 640 lejtol és a menü 15 lejtol feljebb. (T 1576)

Bőrkabátokat

méret után szakszerűen készít, javítást és festést garancia mellett legolcsóbban Bergfeld I. Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 10. Gólyával szemben. (T1487)

ELGONDOZNEK öreg urinőt, vagy öreg urat, aki gyermekeként fogadna. Jelige „Arva” a kiadóba. (2759)

VÉRTES LILLI angol és francia női divatszalonját áthelyezte Str. Gh. Cosbuc 12. sz. alá. (2435)

ELVESZETT egy fehér selyem pínsci kutya, Diksz névre hallgat. Becsületes megtalálóját kérem juttassa el Str. Nouă 30. sz. alá. (2956)

ELVESZETT egy becsületben megőregetett, külsejében is régimódi karikagyűrű. Megtaláló magas jutalomban részesül. Str. Grigorescu 14. em. (N732)

120 LEJ villanyondolálás, 150 lej hajtás teljes garanciával. Reszling Lajos, Str. Baritiu 16. (2915)

IPARVÁLLALAT 4-500 ezer lejtel közreműködő társat keres. „Iparüzem” jelégére Rudolf Mosse, Cluj. (T1568)

MINDENNEMÜ férfi és női fehérnemű varrását vállalom háznál is. Str. General Berthelot 15. Fűszerüzlet. (N729)

TÖKÉVEL betársulnék biztos megélhetési üzemhez. „Készpénz III.”, jelégére kiadóba. (2958)

DAHLIA művirágszalomban kaphatók legizlésebb művirágok, menyasszonyi koszorúk. Reményiné, Cal. Reg. Rerdinand 5. (2938)

TÍZEZES szakgyakorlattal rendelkező tanárnő, modern módszerek szerinti kitépésre vállalkozom bármilyen kategóriába tartozó elmegyöngye gyermekeket, méltányos feltételekkel. Cim a kiadóban. (2974)

KIADÓ LAKÁS

2 SZOBA, konyha, előszoba azonnalra kiadó. Str. Bucuresti 24. (2882)

KIADÓ, vagy eladó új ház 2 szoba, konyha, fürdőszoba és üzlethelyiséggel, nagy betonpincékkel ipari célokra is alkalmas. Ért.: Cal. Reg. Ferdinand 59. Trafik. (2892)

KÉT intelligens leány lakást kaphat, fűtés, világítással olcsón. Ért.: Str. M. Foch 53. Krámer szalon. (2897)

HÁROM szobás modern ujonnan át-dolgozott napos lakás kiadó. Str. Cobuc 3. (2899)

KIADÓ egy szuszterműhely és szuterin szoba azonnal. Cal. Traian 14. (2907)

NÉGY szoba, hallos lakás központban, különálló új villában kiadó. Tel.: 16-29, délután 2-4. (N767)

KIADÓ üzlethelyiség, garagenak is alkalmas betonizozott raktárak. C. Regele Ferdinand 72. (2824)

NAGY borpince kiadó. Str. Regina Maria 51. szám alatt. (2888)

KIADÓ szép szoba, konyha, víz bent van és egy üzlethelyiség olcsón sarokházban. Str. Massaryk 44. Erd.: Reg. Maria 24. fűszerüzletben. (N715)

TISZTA szoba, konyha kiadó 400 lejért. Str. Subdeal 12. (2931)

ÜZLETHELYISÉG kiadó azonnalra. C. Decebal 20. (2929)

ELEGÁNSAN butorozott szoba, elő- és fürdőszobával november 15-ére kiadó. C. Marechal Foch 21. (2926)

KIADÓ azonnal 3 szoba és teljes komfort, különbejárat. P. Cuza Voda 7., földszint jobbra. (2913)

SZOBA, konyha éléskamrával azonnal kiadó. Értekezni: Str. Timbalei 19. (T1564)

KÜLÖNBÉJÁRATU butorozott szoba kiadó. Str. Gen. Poetas 35. (2910)

BUTOROZOTT SZOBA kertés villában (Str. Regalá 47.) kiadó. (2917)

SZOBA, konyha, villany, külön telek, azonnalra kiadó. Str. Fluorilor 10. (V2951)

KÉT szoba, fürdőszobás garzonlakás azonnalra kiadó. Str. Calvin 1-b. (T1569)

KIADÓ különbejáratu, elegánsan butorozott szoba, fürdőszoba használatlalt uríember részére. Decebal 5. (T1574)

BUTOROZOTT szoba 600 lejért kiadó. Str. Ioan Ursu 8. Grigorescu 94-nél. (N734)

BUTOROZOTT szoba központban, fürdőszoba használatlalt, központi fűtéssel december 1-re kiadó. Salon „Decor”, Neculcea 2-a. (N726)

NAGY üzemi és raktárhelyiségek vágóhid mellett kiadók. Telefon: 37-04. (T1565)

BUTOROZOTT szoba kiadó. Str. Iorga 2. I. 9. ajtó. (2923)

KIADÓ kettő szoba, konyha, Cal. Traian 34. (N 733)

SZOBA, konyha, tyukudvarral és kerttel havi 600 lejért kiadó. Str. Pata 120. Ért. lehet Str. Haiduc 1-a. (2954)

BUTOROZOTT szoba azonnal kiadó. Str. I. Maniu 42. II 9. (2947)

LAKÁST KERES

40 éves uriember keres lehetőleg központban egy egyszerűes csendes, butorozott szobát. Ajánlatokat ármegjelöléssel „Tisztviselő II.” jelégére kiadóban. (2841)

FIATALEMER keres kvártélyt 300-350 lejért. Cimeket „300-350” jelégére. (2950)

Egyiptom kétmillió gázalartot rendelt. Alexandriából jelentik: Egyiptom kormánya sürgősen visszarendelte a jelenleg Londonban időző hadügynisztert, Hasszán Sabry pasát. Egyidejűleg kétmillió gázalartot rendelt Angliában és Franciaországban, amiket a városok lakosság, között szándékozik szétosztani.

Titeanu Eugen sajtóminiszter

a nagyszebeni szakmai kongresszuson méltatta
a komoly sajtó hivatását és fontosságát

(SIBIU-NAGYSZEBEN.) Lelkes hangulatban, ünnepi külsőségek között tartották meg Nagyszebenben a romániai sajtókongresszust. A kongresszus vendégeit a vasúti állomáson Pop, Nagyszeben polgármestere fogadta. Elszállásolásuk után az újságírók testületileg kivonultak a hősök temetőjébe, ahol megkoszorúzták a nemzet halottainak sírját, majd Eugen Titeanu propaganda és sajtóminiszter vezetésével résztvettek a metropolitán tartott fényes istentiszteleten. A kongresszus délben fél 12 órakor a vármegyeház dísztermében vette kezdetét Eugen Titeanu miniszter elnökletével, az összes katonai és polgári hatóságok képviselőinek, valamint a fővárosi és a vidéki sajtószervezetek kiküldötteinek jelenlétében.

Scarobet lelkész imája nyitotta meg a kongresszust, aki Isten áldását kérte a sajtó és munkatársainak tevékenységére és kimentette Nicolae Balan, a fővárosban hivatalos ügyben elfoglalt erdélyi metropolita távollmaradását. Scarobet lelkész rámutatott arra, hogy a sajtó az állam, a dinasztia, az egyház és a templom, az iskola és hadsereg és az igazság érdekében és szolgálatában fejt ki tevékenységét és célja az, hogy elmélyítse a keresztény, a nemzeti és a lojális állampolgári szellemet.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Mihail Camaras ezredes, Nagyszeben prefektusa üdvözölte a kongresszus résztvevőit, majd Pop polgármester, dr. Preda és Pamfil Seicaru beszéde után Sárkány Gábor, a Romániai Népkisebbségi Újságírók Szervezetének elnöke tolmácsolta a kisebbségi sajtó üdvözlését. Stefan Vladescu a vidéki sajtószervezet jókívánságait tolmácsolta, Colfescu pedig a mővidéki sajtó üdvözlését. Titeanu Eugen propaganda és sajtóügyi miniszter nagyszabású beszéde után — amelyet alább részletesen ismertetünk — a kongresszuson megjelentek közbédre gyűltek össze, amelyen Stefan Popescu II. Károly király Öfelségére mondott pohárköszöntőt, Ion Conceatu a bánáti sajtó, Costica Sorny a dobrozdai Sajtószövetség, Nadejde a moldovai sajtó, Emil Lega az olteniai sajtószervezet, Gologan a barcasági sajtószindikátus, Iov a besszarábiai sajtószervezet, Dragomirescu pedig a prahovai sajtó nevében mondott pohárköszöntőt.

EMLEKIRAT A SAJTÓ-MINISZTERIUMHOZ

Ebéd után folytatták a kongresszust, amelyen elhatározták, hogy részletes emlékiratot juttatnak el a propaganda és sajtóminisztériumhoz, amelyben kéri az új sajtótörvény kodifikálását és az újságírói hivatás törvényes szabályozását, az újságírói kamara megalakítását, a többi szakmai kamarák, az orvos, az ügyvéd, a mérnökkamara mintájára.

A délután folyamán a kongresszus tanácsa Eugen Titeanu sajtóminiszter vezetésével kirándulást rendeztek Rasinari községben, ahol koszorút helyeztek Andrei Saguna, a nagynevű erdélyi metropolita sírjára. Este Pop Sever, Nagyszeben polgármestere társasvacsorát adott a kongresszus résztvevői tiszteletére. A társasvacsorán Pop nolaármester, Stefan Ladescu és Conciatu, valamint Eugen Titeanu miniszter mondtak lelkes pohárköszöntőket és meleg ünnepélyben részesítették II. Károly király Öfelségét. A nemzeti imaelőklésével ért véget a lelkes hangulatú kongresszust bezáró társasvacsora.

TITEANU SAJTÓÜGYI MINISZTER BESZÉDE

A kongresszuson nagy figyelemmel hallgató nagyszabású beszédet mondott Titeanu Eugen propaganda és sajtóügyi miniszter. Hangsúlyozta a sajtó nagy jelentőségét, nemzeti és kulturális hivatását.

— A sajtó azonban — folytatta beszédét a miniszter — válsággal küzd. Helyesen állapította meg Pamfil Seicaru, hogy állandó válsággal. A február 10-én életbeléptetett nagyszabású királyi reformok azonban azt is célozzák, hogy megszüntessék a sajtó válságát. Az új rendszer a réginek számos helyes intézkedését vette át, de radikálisan megszüntette a károsnak bizonyult jelenségeket. Az új rendszerrel eltűnt az élsődi, zsaroló sajtó (lelkes taps és éljenzés).

Pamfil Seicaru: Megszűnt a poloskajajtó! (Nagy taps és éljenzés.)

Eugen Titeanu: Megszűnt az a zsaroló sajtó, amely megfélemlíteni igyekezett sokakat. Feljogosítva érzem magamat ennek megállapítására, mert husz év óta tényleges és hivatásos újságíró vagyok, aki naponként megírtam cikkemet, aki egyik alapítója voltam a hivatásos újságírók szindikátusának és elsőnek írtam alá a Grafikai Munkások Szövetségével együtt az újságírók sztrájkjára szóló felhívást. (Nagy taps és éljenzés.) Első voltam tehát az újságírók szakmai érdekeinek folytatott harcban az Önök érdekében, akik állami szükségletet képviselnek és a közös harcoló katonái.

— A királyi reformoknak nem volt lelkesebb szolgálójuk és propagálójuk, mint Önök, a sajtó. Önök, akik a legutóbbi nemzetközi események forgatagában példaadó magtartást tanusítottak, Önök, akik az új közigazgatási reform megvalósításánál értékes támogatást nyújtottak. És az a sajtó, amely eddig csak mindig adott, a mai napon nem kért semmit, én azonban, mint a propaganda osztály vezetője állítom: Erkölcös, illő és hasznos, hogy most adjuk meg a sajtónak azt, ami őt megilleti. (Nagy taps és éljenzés.)

A PAPIR KÉRDÉSE

— Kétségtelen, hogy a sajtó, de különösen a vidéki sajtó tevékenységét rendkívül megnehezíti a papir drágasága. Érintkezésbe léptem a Papirközponttal, hogy a jelentős kulturhivatást betöltő sajtó részére könnyítse meg a papírral való ellátást és kizárólag csak anyagi érdekek miatt ne nehezítse meg tevékenységét. Nincs kétségem az iránt, hogy a papírrak mérséklése tekintetében a Papirközpont megértő álláspont-ra helyezkedik. (Nagy taps és éljenzés.) Ajánlatos volna, ha Önök és a vidéki sajtó szövetkezetbe tömörülnének, mert így módon a Papirközpont állandó és fizetőképes üzletfeleivé válhatnának és ebben az esetben jelentős kedvezményeket érhetnének el.

ÉVI 400 MILLIÓ LEJ SAJTÓ-CÉLOKRA?

Titeanu Eugen sajtóügyi miniszter ezután nagy figyelem között a következőket mondotta:

— Rendezniünk kellett a hirdetések kérdését is. Önök nagyon jól tudják, hogy évente körülbelül 400 millió lej az az összeg, amelyet a sajtónak, a sajtó megbízottainak, a sajtóval összefüggő személyeknek fizettek a ténylegesen megjelent és soha meg nem jelent hirdetésekért. Ez az összeg azonban nem mindig, sőt nagyon ritkán került az illetékesek, a tényleges és hivatásos sajtó kezébe. Ezért volt szükséges a hirdetések kérdésének törvényes rendezése, amellyel megszüntettük a „hallgatási díjak” rendszerét. (Nagy taps és éljenzés.) A kereskedelmi alapon létesített hirdetések és hirdetési megállapodások biztosítják a komoly, becsületes sajtó létfenntartási alapjait és örömmel állapíthatom meg, hogy a téren megerősödik az erkölcsi erő, el-tűnnek a létjogosultsággal nem bíró sajtóorgánusok.

— Eh, mi történt magával, Karácsony apó? Tulságosan korán jött!

— Nem bizony! Most egész évre alkalmaztak az

AURORA

elárusító helyei, hogy az EGÉSZ ORSZÁGBAN MILLIÓKAT osszak szét. Már az I. osztály 20 darab 1.000.000 leies nyereményt oszt szét.

ÁLLAMI SORSJÁTÉK

AZ I. OSZTÁLY HUZÁSA NOVEMBER 15.-ÉN

Helyi cím: **Banca de Credit Comercial Kereskedelmi Hitelbank R. T.**
Cluj, Piata Unirii 20.

ELISMERÉS A KISEBBSÉGI SAJTÓNAK

— Dicsérrel kell megemlékeznünk — folytatta beszédét Titeanu miniszter — a romániai kisebbségi sajtóról, amely az utóbbi időben hivatása magaslatán állott és megértette az új szellem és az új rendszer hívó szavát. Ez a sajtó teljesítette kötelességét és tárgyilagosan kell megállapítanunk, hogy a legutóbbi nemzetközi eseményekkel

kapcsolatosan kiállította a maga részére a jó bizonyítványt. Ez a bizonyítvány azonban a mi türelmességünket és megértésünket is biztosítja. (Nagy taps és éljenzés.)

Végül a kongresszus tagjainak lelkes éljenzése közben jelentette ki a sajtóügyi miniszter, hogy az ő feladata és hivatása megszünteti a sajtóellenes hangulatot és a sajtó, valamint az újságírók érdekében tovább folytatja fáradságteljes tevékenységét.

LORENZ-rádió-

a technika csúcsteljesítménye!

4+1-ES KÉSZÜLÉK . . . LEI 13.500.—

6+1-ES KÉSZÜLÉK . . . LEI 18.000.—

12 havi részletre is. — Saját érdekében még ma hallgassa meg a képviselőit!

TOTELECTRIC ♦ **CLUJ, CALEA REGELE FERDINAND 28/A SZ.**

UJ JUDEA

(Barta Sándor kis regénye.)

Barta Sándor aki tudunkkal új név az erdélyi irodalomban, érdekes utópisztikus regényt írt Uj Judea címen, amelyet Sztojka László, a jónévű fiatal erdélyi író és újságíró rendezett sajtó alá. A regényhez dr. Havas Lázár Newyorkból írt előszót, hangsúlyozva, hogy szeretni kell ezt a könyvet, mert mélyen zsidó és mélyen emberi cselekvő optimizmusában. Ugyanezt a szempontot hangsúlyozza Halász Gábor motóként szereplő verse is. Az utópia, mert az író ennek nevezi művét, Uzilia néven az új zsidó államnak: Uj Judeának megszületését mondja el, itt-ott kissé naivan ható elképzelésekkel de mégis mélyeséges emberszeretettel és derűlátással, ahogyan Joshua Palmer és szerelmese Judith, Brownal a titkárnak és az egyetemes zsidóságnak támogatásával megteremtí az új zsidó országot, — abban kétségtelenül sok hősiesség, felemelő vonás és emberszeretettel telített érzés van. Az író lelkében, ha kissé tulságosan egyszerűsítve is látja az itt felvetődő kérdéseket, a legösszintébb segíteni-akarási szándéka él és ezzel a tudattal igyekszik felrázni a világ meglehetősen alvó lelkiismeretét. Könnyed, amolyan riportsze-

rű nyelven megírott műve éppen ezekkel telített célzatosság, miatt érdemi még a legmélyebb és legösszintébb figyelmet, annál is inkább, mert a szerző tudunkkal keresztény. Lehet hogy az Uj Judea megírásával a szerző a sokat emlegetett zsidó-kérdés békés megoldását nem tudja sokkal előbbre vinni a megvalósulás útján, de ha csak az olvasók hatalmas rétegében kelti fel az érdeklődést és rokonszenvet e probléma iránt és megértésre hangolja át az ellenséges érzületiek szívét, már sokat tett. És olyan érdem ez, amely a szerzőnek mindenképpen becsületére válik, még ha irodalmilag inkább a felszínen mozgó mű is és nem hatol a kérdések mélyére. A riportszerű elevenség, a főalakok ügyes jellemzése és a könnyed nyelvezet az utópiát mindenképpen kellemes és érdekes olvasmánnyá teszi. Ezért csak szeretettel lehet ajánlani mindenki figyelmébe.

(t.)

MEGNYILT! MEGNYILT!
Dordai Traian
SZÖRMESZALONJA
Cluj, Strada Regina Maria 6-8. Első emelet. Mindenemű szörmemunkák, alakítások a legújabb modellek szerint legutányosabban készülnek.

EGY SORSJEGY

GHEORGHE
STĂNOIU

TOL GAZDAGGA TESZI!

Aramvonal...

A szászvidéken voltam, egyik csinos és rendezett nagyközségben, igazi „vásárhelyen”, amelynek néhány száz kereskedője és iparos kizárólag a pénteki napból él, amikor messzi vidékekről összesereglik a nép az évszázadok óta mindig ugyanazon keretek között lefolyó hetivásárokra. Milyen rideg, milyen egyszerű és mégis mennyire meghatározó egy ilyen régi vásárhely és a hozzáátapadó, hozzáidomuló hagyomány. Az emberek lassan mozognak, halkán beszélgetnek, az uccán senki sem ögyeleg, rendőr sem látható a piactéren, az árucikk egyrésze kint hever a boltajtó előtt, senki sem nyúl hozzájuk, évente legfeljebb egy vagy két büneset ha törtenek, azt is rendszerint a jövevények követik el, olyan nyugodtan, biztosan él ez a nép mint a gyopár a magános szikla tetején.

A templom körül munkások sürgölődnek. Maltért kevernek, téglát hordanak. Vajjon a templomot tatarozzák? Ugy tekint le ez a hatalmas vártemplom a falura, mint a kotló kis csibéire. Gótikus ívei merészen és öntudatosan emelkednek ég felé, cirádái is mosolyognak lenéznek a sarokbástyákat, amelyekből hajdanában a különböző céhek védtek a népet és áttekintenek az öles falakon, amelyeken belül gabonarakár van ma is. A gótikus ív — bár az anyag, a környéken fellelhető rétegkő, nem a legjobb erre a célra — hűsögesen követi a stílust, éles ellentéttel hirdeti a környezettel szemben: a bástyafal a löréss bástyatorony és az alatta elterülő messzi házak csak egyrészt világítanak. A szép, a fenéség, az egekbe nyúló és idevezítő csak a templom, Isten háza, amely kecsesen emelkedik ki az élet nehézségei közül.

A templomot nem tatarozzák. Erre év századonként legfeljebb egyszer van szükség, akkor is csak arra, hogy az itt-ott letöredező vakolatot helyreállítsák. A templom mellett, szemben az iskolával, valami új épület készül. Meglepődik a vándor, amikor a Herr Baumeister a felvilágosítást megadja.

— Wir bauen eine freie Bühne. —
Mi egy szabad színpadot építünk. Jobban mondva: színpadot szabadtéri előadások részére.

Az anakronizmus tehát ugyanaz, mint minálunk. Az új század modern szórakozása, játéka és szellemi tornája odakerül az évszázados falak alá és a nagyszerű gótikus ívek adják a hátteret a történelmi és modern szindarabhoz, amelyek valahogyan mégis csak beleillenek ebbe a környezetbe. Ezzel az elhelyezéssel a művészi produkció is megkapja irányát. A kétszázézer főre tehető romániai német kisebbségnek nincsen állandó színháza és állandó színtársulata. Színészete sincsen. Műkedvelő előadásokkal és a néha-néha némethonból behozott társulatokkal pó-

A TEMETŐ

Ilyenkor ősszel az ember természete is hajlik afelé, hogy többet elmélkedjék az életéről és a halálról, mint más-
kor az életnek bármely szakában egy év leforgása alatt. A nagy természet is a mulandóságra utal amint fű, fa, virág elhervad, vagy elhullatja lombjait.

A gyönyörű erdők lombkoronái az ősz ezer változatos színeit öltik magukra, és amikor a szem végigfuthat egy-egy ordőrengeten, lehetetlen, hogy fel ne támadjon az emberi kebelben az őszi hangulat mellett a léleknek ős-érzelmi természeti szép iránt. Emellett azonban elénk dobban az elmúlás fájó érzése is. A pompás színek mellett mind sürűbben jelenik meg a szintetikus torzult feketeség a földanya kebelén, ohová hull alá minden, ami valaha élettel bírt, de alá van vetve az enyémeknek.

Itt volt tehát megint a halottak napja. Tulajdonképpen minden nap napja az életnek és a halálnak egyaránt, mert minden napon van születés és halál, de a mi emberi társadalmunk külön gondoskodik arról, hogy ki-kinek megünnepelhesse a maga emberi bánatát elsihassa fájdalmas könnyeit és felidézhesse szíve és lelke legbensőbb könnyekbe csorduló érzéseit.

Jézus mondta, hogy boldogok, akik sírnak, mert ők megvigasztaltatnak és van valami megfoghatatlan igazság ebben a mély emberi bölcsességben. A sírás megkönnyebbülést idéz elő és a szívet és lelket megtisztítja. Fájdalommal jár, de nemesíti az emberi kelet. Csak gondoljuk el, hogy e napokban mennyi emberi nemes érzés támadt, amint rá gondoltunk meghalt szülőinkre, testvéreinkre, gyermekeinkre és velük kapcsolatban felidéztek lelkünkben a legnemesebb értékeket és érzéseket.

Hitünk erejénél fogva nem állunk meg a pusztulás gondolatánál, hanem felemelkedünk az élet magaslatára utját követve a feltámadás és az örökélet világába. Nem vesz erőt rajtunk az elmúlás fájó érzése és nem nyom el a megsemmisülés borzalmas gondolata,

mert hiszen minden évben látjuk, hogy az enyészet csak látszólagos. Az őszt a tél és a telet a tavasz követi. A gyökerekből új élet sarjadzik és az anyaföld nemcsak eltakar, hanem ki is hantol s kitarva örök kebelét, csak úgy ontja magából az életet.

Nem lemondással megyünk tehát a temetőbe és nem a végpusztulást szemléljük kedveseink sírjában, hanem egy szent találkozási helyet az örökkévalóság nemes gondolatainak istápolása céljából. Mert hiszen az egész világegyetem az élet állandó birodalma és a halál csak pihenőt jelent a mindig tevékenykedő lélek alkotó munkájában. Hogy a gyenge és elfáradt testtel tulajdonképpen mi tér pihenőre, bizonyosan megmondani sem tudjuk, de hogy jóratörőkvő lelkünk el nem pusztul, afelől bárkit meggyőzhet lelke közvetlen élménye.

Néha úgy tetszik egy-egy család közösség vagy nemzet életében, hogy örök és folytonos pusztulás osztályrésze és aki ezekhez tartozik, vigasztalan lélekkel, fájdalmas és lemondó érzésekkel jár az élet reánézve bánatos utain. Ezeknek vigasztalására utalok Ezékiel profétára, aki a világirodalomban a legszebben írta meg a nemzet feltámadásába vetett mélyes hitet. Senki és semmi, akiben és amiben igazi isteni érték van, soha végképpen el nem pusztul. Megújulnak, megerősödnek és tetszalott állapotokból feltámadnak a különböző értékes népek és nemzetek, ha él fiaik kebelében a megújulás akarása és a feltámadás építő hite.

A temető sírjai nem feneketlenek, ott pihenő szeretteink nem a kárhozat és megsemmisülés zsákmányai, hanem az örök Isten a mi Atyánk kebelén nyugvó gyermekei. A temetőt ápolva, saját lelkünk igazi értékeiről állítunk ki tanúságlevelet. Egy szép temető az emberek szép lelkéről beszél, őseink emlékének megbecsüléséről és jövő haladásunkba vetett tántoríthatatlan hitünkről... Ne hagyjátok a temetőt.

Dr. Kiss Elek.

Van-e reumája

Van-e szívbetegsége

Van-e gyomor bántalma?

Használja az orvosok által javalt és borviznek is elsőrangú

SALUTARIS
ÁSVÁNYVÍZET

Lerakat: SICULIA kereskedelmi R. T. Cluj, Marechal Foch 43.

tolják a hiányt. Erre szolgál az a szabadtéri színpad is. Lehet, hogy minden faluban megépítik. Lehet? Nem. Biztos, hogy megépítik mindenütt, ahol szükség van rá. A szászok nem szoktak félmunkát végezni és feleutnál megállni. A szívatvány után nem szaladnak, a délibábot nem kergetik. Rideg is emiatt az életük, a mi szemünkben mindenképpen az. Üres, unalmas és szintelen. Ők másnak tartják. Olyan szilárdnak, olyan biztosnak mint a szabadtéri színpadot. Betonlapzattal építik.

Ezt a betont néhány évvel ezelőtt a templom alapzatába is beépítették, a falakat vaspántokkal összehúzták. A gótivék alatt villanyvezeték fut s az oltár előtt csillár hinti a fényt. Mintás cementtel padolták ki a templomot és

a kórus alatt Meidinger-kályha ég. A templom így meleg, barátságos, marasztaló és egészséges. Ezt elfogadták az új kor vívmányai közül.

A harangozó megmutatja az orgona mellől a különböző formájú padsorokat. És magyarázza:

— Itt ül az asztalos fűnt (céh), itt a timárok, amott a szusterek. Az a kis emelvény a fazakasoké.

És így sorjában elhelyezi az oltár körül, a fő és a mellékhajókban a falu egész népét.

— És mióta ülnek így?

A harangozó bizonyára nem tudja. De azért merészen kívágya:

— Már legalább jónéhány száz éve...

(bj.)

APIROS RÓZSA

BÜNYGYI REGÉNY.

IRTA.

WALTHER KABEL

(24.)

VIII.

Hein nem tudta visszafojtani a következő kérdést:

— Mióta tudják önök, Sommer ur, hogy az eltűnt amerikai nők azonosak Broseékkal?

— Május 17-ike óta, vagyis mindezt már az „eltűnést” követő napon tudtuk...

— De hiszen az újságok erről nem tettek említést.

— A lapok csak arról értesülnek, amit mi jónak látunk kiadni. A rendőrség kérésére függesztették ki a két fényképet is az Unter den Lindenen.

Kis szünet után a rendőrbiztos így folytatta:

— Az ön barátját, Blottner, csakugyan elhurcolták. Bizonyítékaink vannak rá.

Geldern megkönnyebbülten felsóhajtott.

— Kérem, mondjon el mindent.

— Brose a Brüderstrasse 18. számú háza csalta — kezdte Sommer. — Sikerként két tanut találunk, akik a szem közt levő házból laknak és éjjelkor még ébren voltak. Megfigyelték, hogy két ur egy harmadikat, aki ittassnak látszott, a 18. számú házból egy csukott autóból cipelték és elrobogtak vele. Az autót, amelynek rendszáma 12.131., ma reggel Wilmersdorfból az uccán egy kávéház előtt gazdátlanul megtalálták. A bandának már nincs rá szüksége.

— Hihetetlen — kiáltotta Hein. — Blottner természetesen nem volt részeg hanem elkábították...

— Igen, kloroformmal, vagy étterrel. A 18. számú ház lépcsőfeljártában egy vattacsomót találtak és mellette ezt...

Egy nyakkendőöt mutatott Heinnek: az elefantcsont rózsát, amely erősen megsérült.

— Feltevésünk az, hogy dr. Blottner védekezés közben kirántotta a tűt Brose nyakkendőjéből. A vattacsomónak határozottan kloroformszaga van.

Sommer egy darabig elgondolkozott.

— Hm... Ön Wannseeben volt, Geldern ur, — folytatta aztán — miután előbb ezer márká ellenében megtudta a házfelügyelőtől Hergerék címét. Amint láthatja, Geldern ur, mi mindenben alaposak vagyunk...

Hein idegesen dobolt az asztal lapján.

— Ugy látszik, engem is felügyelet alatt tartanak.

(Folytatása következik.)

Ouja egészségét

HORIA

bedörzsöléssel.

A minden versenyen felüli
DOMBRIA

tisztá gyapjú, valódi Homespun szövetek, a gazdasági kiállításon szintén aranyéremmel kitüntetve, csak is a készítőnél, Str.

REGINA MARIA
4. SZÁM ALATT

található 75 cm szélességben, méterenként 200 lejtől 500-ig.